

OTSUS

30.09.15 nr 9.1-3/15-012

AS Kärkla Veevärk poolt taotletava veeteenuse hinna kooskõlastamise kohta

1. Hinnamenetluse alustamine

30.06.2015 registreeriti Konkurentsiametis AS-i Kärkla Veevärk taotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks koos selle juurde lisatud materjaliga (edaspidi Hinnataotlus).

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seaduse¹ (edaspidi ÜVVKS) § 14² lg 1 kohaselt, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on 2000 inimekvivalenti (edaspidi ie) või enam, koostab ta Hinnataotluse ning esitab selle enne veeteenuse hinna kehtestamist koos põhiteenustega seotud teenuste hinnakirja ja muu hinnataotluse aluseks oleva dokumentatsiooniga kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

ÜVVKS § 14² lg 2 kohaselt, kui vee-ettevõtja tegevuspiirkond asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on alla 2000 ie või väljaspool reoveekogumisala, esitab vee-ettevõtja Hinnataotluse ÜVVKS § 14² lg 1 sätestatud alustel ja korras kooskõlastamiseks valla- või linnavalitsusele.

ÜVVKS § 14 lg 6 tulenevalt võib vee-ettevõtja, kes osutab veeteenust mitmel erineval reoveekogumisalal, kõigi piirkondade osas kehtestada ühise veeteenuse hinna, arvestades ÜVVKS § 14 lõikes 2 nimetatud summaarseid vee-ettevõtja kulusid.

ÜVVKS § 14¹ lg 3 sätestab, et kui vee-ettevõtja osutab ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni teenust nii üle kui ka alla 2000 ie suuruse reostuskoormusega reoveekogumisalal, kuid soovib hinnataotluse alusel kehtestada nende piirkondade jaoks ühesuuruse veeteenuse hinna summaarsete kulutuste alusel, esitab ta kõiki reoveekogumisalasid hõlmava hinnataotluse kooskõlastamiseks Konkurentsiametile.

AS Kärkla Veevärk osutab veeteenust Hiiumaal järgmistes piirkondades ja reoveekogumisaladel²:

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/123122014023>

² Leitavad aadressil <http://register.keskkonnainfo.ee/envreg/main?list=KOGA&mount=view#HTTTPDk70Es9ubun4DMeKaJqoFOhtrIdiiN>

Piirkond	Reovee-	Registrikood	Reostuskoormus (ie)
	kogumisala		
Kärdla linn, Hiiu vald, Hausma, Linnumäe, Nõmme, Pilpaküla, Taresteküla, Pühalepa vald	Kärdla	RKA0390077	3839
Kõrgessaare alevik, Hiiu vald	Kõrgessaare	RKA0390076	1209
Käina, Laheküla, Moka, Mäeküla, Seljaküla, Käina vald	Käina	RKA0390080	810
Ala, Lõpe, Palade, Sakla küla, Pühalepa vald	Lõpe	RKA0390073	560
Suuremõisa küla, Pühalepa vald	Suuremõisa	RKA0390074	534
Lauka, Otste küla, Hiiu vald	Lauka	RKA0390075	190
Putkaste küla, Käina vald	Putkaste	RKA0390078	108
Männamaa küla, Hiiu vald	Männamaa	RKA0390079	100
Hellamaa, Tempa küla, Pühalepa vald	Hellamaa	RKA0390072	100
Kassari küla, Käina	Kassari	RKA0390576	61

Vastavalt eelpooltoodule on vee-ettevõtjal alljärgnevad võimalused veeteenuse hinna kehtestamiseks:

1) Ühine hind kogu tegevuspiirkonnas kõikidel reoveekogumisaladel summaarsete kulutuste alusel ning vee-ettevõtja esitab hinnataotluse kooskõlastamiseks Konkurentsiametile (ÜVVKS § 14¹ lg 3, ÜVVKS § 14 lg 6);

2) Erinevad hinnad erinevatel reoveekogumisaladel, kusjuures reoveekogumisalal „Kärdla“ hinna kehtestamiseks esitab vee-ettevõtja hinnataotluse kooskõlastamiseks Konkurentsiametile (ÜVVKS § 14² lg 1) ja ülejäänud reoveekogumisaladel hinna kehtestamiseks esitab vee-ettevõtja hinnataotluse kooskõlastamiseks kohalikele omavalitsustele (ÜVVKS § 14² lg 2).

Tuginedes ÜVVKS § 14¹ lg 3 ja ÜVVKS § 14 lg 6 soovis AS Kärdla Veevärk Hinnataotluse kohaselt kooskõlastada ühise veeteenuse hinna kõikidel reoveekogumisaladel ettevõtja veeteenusega seotud summaarsete kulude alusel.

ÜVVKS § 14² lg 1 tulenevalt peab Hinnataotluse aluseks olev dokumentatsioon Konkurentsiametil võimaldama kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust.

Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 5 lg 1 tulenevalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. HMS § 5 lg 1 tuginedes on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi (edaspidi Küsimustik) Exceli tabeli kujul: „Detailne küsimustik vee-ettevõtjatele“ ja „Lihtsustatud küsimustik vee-ettevõtjatele“³. Küsimustikud on välja töötatud konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3 ja ÜVVKS § 14 lg 1, 2 lähtuvalt ning täidetult sisaldavad andmeid, mis vastavalt ÜVVKS § 14² lg 1 võimaldavad Konkurentsiametil kontrollida, et taotletud hind sisaldaks üksnes ÜVVKS § 14 lg 2 ettenähtud põhjendatud kulusid ja põhjendatud tulukust. Küsimustike täitmisel on võimalik juhinduda Konkurentsiameti poolt välja töötatud ja koduleheküljel avaldatud „Hinnataotluse esitamise juhendist“⁴.

ÜVVKS § 14 lg 1 kohaselt võib veevarustuse ning reo-, sademe- ja dreanaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest võtta alljärgnevat tasusid (edaspidi veeteenuse hind):

- 1) tasu võetud vee eest;
- 2) tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 3) tasu sademe- ja dreanaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise eest;
- 4) abonenttasu.

ÜVVKS § 14 lg 2 kohaselt kujundatakse veeteenuse hind selliselt, et vee-ettevõtjal oleks tagatud:

- 1) põhjendatud tegevuskulude katmine;
- 2) investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt;
- 6) ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamine ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetses arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi.

ÜVVKS § 14 lg 9 lähtuvalt töötab Konkurentsiamet välja juhendi „Veeteenuse hinna arvutamise soovituslikud põhimõtted“⁵ (edaspidi Juhend) ning avaldas selle oma

³ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Reguleerimisvahendid/Vesi/Hinnaregulatsioon/ Hinnataotluse vormid.

⁴ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Reguleerimisvahendid/ Vesi/Hinnaregulatsioon/ Hinna koostamise meetodid ja juhendid

⁵ Juhend on avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel (<http://www.konkurentsiamet.ee>, menüüst Reguleerimisvahendid/ Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinna koostamise meetodid ja juhendid). Juhendit rakendatakse veeteenuse hindade koostamisel sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti reguleerimisvahendite alla kuuluvate vee-ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade koostamisel ebavõrdse kohtlemise vältimiseks. Nimetatud juhendit võivad kasutada ka kohalikud omavalitsused veeteenuse hindade koostamisel.

koduleheküljel. Juhendi välja töötamisel on arvestatud ÜVVKS § 14, 14¹, 14² sätetega, millest lähtuvalt kujuneb veeteenuse hind vee-ettevõtja põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa jagamisel müügimahuga (Juhendi punktid 7.3; 7.5; 7.6), s.t kulupõhiselt. Juhend on hinnataotluse kooskõlastamise käigus halduseeskirjana Konkurentsiametile abistavaks vahendiks ning on Konkurentsiametile siduv. Juhendi eesmärk on sõnastada meetodilised alused, millest Konkurentsiamet lähtub talle ÜVVKS alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena. Juhendit kohaldades järgitakse võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Juhendis kasutatud põhimõtted on kooskõlas ÜVVKS § 16 lõigete 9 ja 10 alusel majandus- ja kommunikatsiooniministri poolt kehtestatud määrusega „Veeteenuse ajutise hinna kehtestamise kord ja tingimused“⁶ (edaspidi Vee Määrus). Vee Määrust rakendatakse ÜVVKS § 16 lg 9 alusel ajutise veeteenuse hinna kehtestamisel juhul, kui vee-ettevõtja osutab veeteenust hinnaga, mis ei vasta ÜVVKS § 14 lg 2 sätestatule ning vee-ettevõtja on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse.

ÜVVKS § 14² lg 7 kohaselt peab vee-ettevõtja põhjendama veeteenuse hinna moodustamise aluseid ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi, samuti lubama Konkurentsiametil ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmisel kontrollida oma raamatupidamist.

ÜVVKS § 14² lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil ja kohalikul omavalitsusel õigus nõuda vee-ettevõtjalt ja vee-ettevõtjaga seotud füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt ning nende esindajatelt, samuti riigiasutustelt ja nende ametiisikutelt lisaandmeid, kui ÜVVKS-s sätestatud ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ei ole avalikult kättesaadavad.

ÜVVKS § 14² lg 4 kohaselt tehakse hinnataotluse kooskõlastamise otsus 30 päeva jooksul **nõuetekohase taotluse saamisest arvates**. Eriti keeruka või töömahuka taotluse menetlemisel võib Konkurentsiamet või kohalik omavalitsus pikendada seda tähtaega 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest taotluse esitajale enne esialgse tähtaja möödumist.

ÜVVKS § 14² lg 11 kohaselt peatub hinnataotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse kooskõlastamiseks.

ÜVVKS § 16 lg 11 kohaselt, kui kohalik omavalitsus on käesoleva seaduse 2010. aasta 31. oktoobrini kehtinud redaktsiooni § 14 alusel füüsilistele isikutele kehtestanud väiksema hinna kui juriidilistele isikutele, siis kohustub vee-ettevõtja viima rakendatavad hinnad kooskõlla võrdse kohtlemise nõuetega nii, et aastane muutus füüsilise isiku ja juriidilise isiku hindade erinevuses ei oleks suurem kui 1/15 vee-ettevõtja poolt rakendatavate hindade erinevusest 2010. aasta 31. oktoobril.

2. Menetlusosaline

AS Kärkla Veevõrk on kantud äriregistrisse⁷ 25.09.1996 registrikoodiga 10064136 ja asukohaga Nõmme 9a, Kärkla linn, Hiiu maakond, 92413. AS Kärkla Veevõrk tegevusalaks

⁶ <https://www.riigiteataja.ee/akt/105112010005>

⁷ <http://www.rik.ee/et/e-ariregister>

on äriregistris avaldatud andmete kohaselt veekogumine, -töötlus ja -varustus ning kanalisatsioon ja heitveekäitlus. Majandusaasta algab 01. jaanuaril ja lõpeb 31. detsembril. AS Kärkla Veevärk on Eesti Vee-ettevõtete Liidu liige. AS Kärkla Veevärk on 100% Hiiu Vallavalitsuse ja Käina Vallavalitsuse omandis olev ettevõtte.

3. Menetluse käik

30.06.2015 registreeriti Konkurentsiametis AS Kärkla Veevärk Hinnataotlus veeteenuse hinna kooskõlastamiseks. ÜVVKS § 14² lg 4 tulenevalt tehakse Hinnataotluse kooskõlastamise otsus pärast nõuetekohase taotluse saamist. Kuna esitatud Hinnataotlus oli puudustega HMS § 15 lg 2 mõttes, siis ei olnud Konkurentsiametil võimalik alustada Hinnataotluse sisulist menetlust.

3.07.2015 saatis Konkurentsiamet AS-le Kärkla Veevärk kirja Hinnataotluses esinevatest puudustest (andmed veeteenuse hinna kulupõhise kujunemise kohta, veeteenuse hinda lülitatud põhjendatud tulukuse suurus, vee-erikasutustasu, elektrikulu ja investeeringute kohta esitatud andmete erinevus Küsimustiku erinevatel töölehtedel, esitamata kolme suurema kululiigi lahti kirjutus), mis takistasid Hinnataotluse menetluse sisulist läbiviimist loetledes Hinnataotluses esinevad puudused ning selgitades, mida AS Kärkla Veevärk peab tegema Hinnataotlusest puuduste kõrvaldamiseks. Konkurentsiamet määras Hinnataotlusest puuduste kõrvaldamise tähtajaks 20.07.2015.

15.07.2015 esitas AS Kärkla Veevärk parandused Hinnataotlusele, millest tulenevalt sai Konkurentsiamet lugeda AS Kärkla Veevärk Hinnataotluse nõuetekohaseks.

ÜVVKS § 14² lg 4 tulenevalt tehakse Hinnataotluse kooskõlastamise otsus pärast nõuetekohase taotluse saamist. HMS § 35 lg 4 mõttest lähtuvalt on tähtaja kulgemise arvutamisel määravaks dokumendi registreerimise hetk ehk nõuetekohase taotluse registreerimise päev. HMS § 33 lg 2 alusel algab tähtaeg järgmisel päeval pärast selle kalendripäeva või sündmuse saabumist, mis on määravaks tähtaja kulgemisel. Seega ÜVVKS § 14² lg 4, HMS § 33 lg 2 ja HMS 35 lg 4 koosmõjust tulenevalt algab Hinnataotluse menetlemise tähtaja kulgemine nõuetekohase taotluse esitamise päevale järgnevast päevast ehk **AS Kärkla Veevärk puhul alates 16.07.2015.**

24.07.2015 saatis Konkurentsiamet ÜVVKS § 14² lg 7 lähtuvalt AS-le Kärkla Veevärk e-kirjaga küsimused Hinnataotluse menetlemiseks vajalike andmete ja põhjenduste (2011.a tegevuskulud, investeeringud ja müügitahud, ammutatud vee kogus) saamiseks.

3.08.2015 esitas AS Kärkla Veevärk andmed 2011.a investeeringute kohta.

18.08.2015 esitas AS Kärkla Veevärk andmed 2011.a tegevuskulude, müügitahude ning ammutatud vee koguse kohta.

Perioodil 18.08.2015 – 28.08.2015 täpsustas AS Kärkla Veevärk andmeid veeteenusega seotud põhivara, saadud liitumistasude, töötajate arvu ning torustiku pikkuse kohta.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 24.07.2015 – 28.08.2015, kuna puudusid Hinnataotluse menetlemiseks vajalikud andmed ja selgitused.

28.08.2015 saatis Konkurentsiamet Hiiu Vallavalitsusele, Käina Vallavalitsusele ja Pühalepa Vallavalitsusele järelepärimise, milles küsis Hinnataotluses kajastuvate investeeringute

vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavadele vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

8.09.2015 saatis AS Kärkla Veevärk tulenevalt Konkurentsiametile 28.08.2015 antud vastustest, korrigeeritud Hinnataotluse (korrigeeritud oli müügimahtusid, tegevuskulusid, põhjendatud tulukuse suurust), millest lähtuvalt muutusid ka taotletavad veeteenuse hinnad.

21.09.2015 Pühalepa Vallavalitsuselt, 29.09.2015 Käina Vallavalitsuselt ning 30.09.2015 Hiiu Vallavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on AS Kärkla Veevärk poolt esitatud Hinnataotluses kajastatud investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale.

ÜVVKS § 14² lg 11 tulenevalt peatus Hinnataotluse menetlemise tähtaeg perioodil 28.08.2015 – 30.09.2015, kuna puudusid kohalike omavalitsuste arvamused Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, mis on nõutud ÜVVKS § 14² lg 10.

Konkurentsiameti koduleheküljel avalikustatud „Hinnataotluse esitamise juhendi“⁸ p 4.1 näeb ette, et kui ettevõtja esitab taotluse veeteenuse hinna kooskõlastamiseks I poolaastal (01.01 – 30.06), täidetakse Küsimustiku veerg „hinna arvutus 12 kuu andmete alusel“ jooksva majandusaasta andmetega. **Tulenevalt asjaolust, et AS Kärkla Veevärk esitas Hinnataotluse 30.06.2015 ehk 2015.a I poolaastal, teostas Konkurentsiamet veeteenuse hinna põhjendatuse analüüsi 2015.a 12 kuu andmete ehk regulatsiooniperioodi andmete alusel.**

Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille kulud ja põhjendatud tulukus on aluseks veeteenuse hinna arvutamisel (Juhendi punkt 2.12). 12-kuuline periood on võetud hindade arvutamise aluseks selleks, et Konkurentsiametil oleks võimalik kontrollida ettevõtte poolt esitatud andmete õigsust (Konkurentsiametil on võimalik kontrollida Äriregistri teabesüsteemist⁹ ettevõtja majandusaasta aruandeid s.t 12 kuu andmeid) ning hinnata selle põhjal muuhulgas vee-ettevõtja poolt koostatud prognooside ning seeläbi ka veeteenuse hinna arvutamise aluseks olevate kulude, kapitalikulu ja tulukuse õigsust. 12-kuuline periood **ei tähenda samas** aga seda, et veeteenuse hinnad **peaksid kehtima 12 kuud**. 12 kuu prognoositavad kulud on hinna arvutamise aluseks. Kui ettevõtja leiab, et kooskõlastuse aluseks olnud kulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus ei taga enam ÜVVKS § 14 lg 2 loetletut, siis võib ta tulla uuesti hinna kooskõlastama järgneva 12 kuu andmete alusel.

8.09.2015 AS Kärkla Veevärk poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind kujuneb alljärgnevas tabelis (vt Tabel 1) kajastatud AS Kärkla Veevärk poolt Hinnataotlusega esitatud tegevuskuludest, kapitalikulust ja tulukusest.

Tabel 1 Veeteenuse hinna lülitatud kulud, põhjendatud tulukus

Rea nr		Ühik	

⁸ <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>

⁹ www.rik.ee

1.	TEGEVUSKULUD	€	268 086
2.	Mittekontrollitavad kulud	€	23 060
3.	Vee erikasutusõiguse tasu	€	17 590
4.	Saastetasu	€	5 470
5.	Kontrollitavad kulud	€	245 026
6.	Elektrienergia kulu	€	50 318
7.	Muud kontrollitavad tegevuskulud	€	194 708
8.	KAPITALIKULU	€	73 300
9.	TULUKUS	€	75 029
10.	MÜÜGITULU	€	416 415
11.	Hiiu Vallavalitsuse poolne kompensatsioon	€	-3 850
12.	MÜÜGITULU VEETEENUSE HINNAS	€	412 565

Konkurentsiamet teostab analüüsi AS Kärkla Veevärk ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenuse osutamise summaarsetele kuludele ja tulukusele s.t kõikide taotletud tasude (tasu võetud vee eest, tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) aluseks olevatele tegevuskuludele, kapitalikulule ja tulukusele (vt Tabel 1). **Konkurentsiamet on seisukohal, et AS Kärkla Veevärk poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind on põhjendatud üksnes juhul, kui selle kujunemise alused vastavad ÜVVKS § 14 lg-s 2 toodud nõuetele.**

Alljärgnevalt esitab Konkurentsiamet seisukohad AS Kärkla Veevärk poolt taotletud veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevate summaarsete kulude kohta hinnakomponentide lõikes (vt Tabel 1 read 1 - 12) võttes arvesse ettevõtte poolt esitatud algandmeid ja menetluse käigus saadud selgitusi.

4. Taotleja üldiseloostus

AS Kärkla Veevärk osutab veeteenust Hiiumaal Hiiu¹⁰, Käina ning Pühalepa vallas.

ÜVVKS § 7 lg 3 kohaselt kehtestab vee-ettevõtja tegevuspiirkonna kohaliku omavalitsuse volikogu oma otsusega. AS Kärkla Veevärk on määratud Hiiu Vallavolikogu 16.04.2015 otsusega nr 160 vee-ettevõtjaks Hiiu vallas, Käina Vallavolikogu 19.03.2015 otsusega nr 66 vee-ettevõtjaks Käina vallas, ning Pühalepa Vallavolikogu 25.10.2011 määrusega nr 32 vee-ettevõtjaks Pühalepa vallas.

AS Kärkla Veevärk 01.03.2012 kehtivad veeteenuse hinnad on kehtestatud Konkurentsiameti 26.01.2012 otsuse nr 9.1-3/12-002¹¹ alusel. Ülevaade AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonna kehtivatest ja taotletavatest veeteenuse hindadest on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 2).

¹⁰ Vald loodi 2013 aastal Kärkla linna ja Kõrgessaare valla ühinemisel.

¹¹ <http://www.konkurentsiamet.ee/index.php?id=18326>

Tabel 2 AS Kärkla Veevõrk kehtivad veeteenused hinnad ja kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hinnad

	VEETEENUSE HIND		Kehtiv hind	Uus hind	Muutus %
1.	Tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele	€/m ³	1,15	1,36	18,7
2.	Tasu võetud vee eest juriidilistele isikutele	€/m ³	1,21	1,43	17,9
3.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest (Kärkla linn ja Pühalepa valla Palade piirkond)	€/m ³	1,31	1,57	20,2
4.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest (Käina vald ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla) füüsilistele isikutele	€/m ³	1,28	1,55	20,7
5.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest (Käina vald ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla) juriidilistele isikutele	€/m ³	1,36	1,62	19,3

Veeteenuse hinnatõusu põhjuseks on peamiselt kohalike omavalitsuste volikogude poolt kinnitatud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavades ettenähtud investeeringute teostamine.

ÜVVKS § 14 lg 3 mõttest¹² lähtuvalt kooskõlastab Konkurentsiamet tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest reoveele, mis ei ületa kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas sätestatud reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtusi või vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise lepinguga kehtestatud maksimaalset reoainete sisaldust või ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtusi. Vee-ettevõtja ja kliendi vahel sõlmitud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise lepingutes maksimaalsete reoainete sisalduste mittekokkuleppimisel või olukorras, kus ÜVVKS § 10 lõike 2 alusel kehtestatud ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete maksimaalseid piirväärtused rikuksid

¹² ÜVVKS § 14 lg 3 kolmanda lause kohaselt võib **lisaks veeteenuse hinnale** kehtestada **ülenormatiivse reostuse tasu**. Ülenormatiivse reostuse tasu ei kuulu kooskõlastamisele Konkurentsiametiga, kuna nimetatud tasu näol on tegemist vee-ettevõtja kliendile esitatava **rahalise nõudega**, mis on seotud reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega (vt ÜVVKS-i juurde kuuluvat seletuskirja I lugemise teksti juurde „Seletuskiri monopolide ohjeldamise seaduse eelnõu (597SE) esimeseks lugemiseks esitatud muudetud tekstile“ ÜVVKS § 14 lg 3 kohta (lk 9 esimese lõigu kaks viimast lauset);

<http://www.riigikogu.ee/?page=eelnou&op=ems2&emshelp=true&eid=790420&u=20131212113731;>).

Rahalise nõude kahjude suuruse saab kindlaks määrata vaid vee-ettevõtja ise, kuna kahjud on seotud konkreetse ülereostuse tagajärjel tekkinud kuludega seoses reoveepuhasti töörežiimi taastamise ja ühiskanalisatsioonisüsteemi korrastamisega, mistõttu ei kuulu ülenormatiivse reostuse tasu Konkurentsiametiga kooskõlastamisele.

reoveepuhasti töörežiimi on oluline, et ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused oleksid määratletud kohaliku omavalitsuse poolt kehtestatud ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas (ÜVVKS § 8 lg 4 p 2).

ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 kohaselt kinnitab ühiskanalisatsiooni juhitava reo- ja sademevee reostusnäitajate piirväärtused kohaliku omavalitsuse volikogu ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas. ÜVVKS § 8 lg 6 järgi on vee-ettevõtja kohustatud vastu võtma kliendilt reovett, mille reoainete kontsentratsioonid ei ületa ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud piirväärtusi või mis ei kahjusta ühisveevärki ja –kanalisatsiooni ning ei põhjusta puhastusprotsessi häireid. Seega on oluline, et ÜVVKS § 8 lg 4 p 2 tulenevalt oleksid reoainete sisaldused sätestatud kohaliku omavalitsuse volikogu poolt kinnitatavates ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjades, kuivõrd ÜVVKS § 10 lg 1 kohaselt peab vee-ettevõtja tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu.

AS Kärkla Veevärk poolt esitatud informatsiooni ning Hiiu Vallavalitsuse, Käina Vallavalitsuse ning Pühalepa Vallavalitsuse esitatud kinnistuste kohaselt toimub Hiiu, Käina ja Pühalepa valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjade muutmine, mille käigus määratletakse ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjas järgmised reostusnäitajate piirväärtused (vt Tabel 3):

Tabel 3 Reostusnäitajate piirväärtused

Reostusnäitaja	Mõõtühik	Reostusnäitaja piirväärtus
Hõljuvained HA	mg/l	500
Biokeemiline hapnikutarve (BHT ₇)	mg/l	375
Keemiline hapnikutarve (KHT)	mg/l	750
Üldfosfor (P _{üld})	mg/l	15
Üldlämmastik (N _{üld})	mg/l	125
Naftasaadused	mg/l	5,5
Rasvad	mg/l	50

BHT₇ - orgaanilised ained (v.a ühealuselised fenoolid ning v.a nafta, naftasaadused, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadused) ümberarvestatuna nende lagundamise biokeemiliseks hapnikutarbeks seitsme ööpäeva jooksul

Seega kehtib Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud veeteenuse hind klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reovee reostusnäitajate kontsentratsioonid ei ületa tabelis (vt Tabel 3) kajastatud näitajaid (vt Tabel 3 veerg „Reostusnäitaja piirväärtus“).

AS Kärkla Veevärk poolt esitatud andmete kohaselt ei prognoosi AS Kärkla Veevärk ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirjaga kehtestatud reoainete piirväärtusi ületavat reovett 2015.a-ks ning ei ole sellist reovett vastu võtnud ka aastatel 2012.a - 2014.a.

Alljärgnevalt on ära toodud Konkurentsiameti poolt koostatud tabel vee-ettevõtjat iseloomustavate üldiste näitajate kohta perioodil 2012 – 2015 (vt Tabel 4) ettevõtjalt saadud andmetest lähtuvalt.

Tabel 4 Veevaldkonna üldnäitajad

	ÜLDANDMED		2012	2013	2014	2015
1.	Puurkaevude arv	tk	14	14	17	17
2.	Veepumplate arv	tk	14	14	17	17
3.	Veetöötlusjaamade arv	tk	7	7	9	9
4.	Reovee pumplate arv	tk	34	34	40	45
5.	Reoveepuhastite arv	tk	7	7	9	9
6.	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	58,1	58,6	71,4	75,5
7.	sh uued ja rekonstrueeritud	km	4	4	11	11
8.	Ühiskanalisatsiooni torustike pikkus	km	51,1	52,1	59,9	64,3
9.	sh uued ja rekonstrueeritud	km	6	6	11	11
10.	Töötajate arv ettevõttes (veevaldkonnas)	tk	8	9	9	8

AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonnas on 17 puurkaevu/veepumplat, 9 veetöötlusjaama, 45 reoveepumplat ning 9 reoveepuhastit. Ühisveevärgi torustike pikkus on aastatel 2012 – 2015 kasvanud 58,1 km-lt 75,5 km-le ehk 17,4 km võrra, ühiskanalisatsiooni torustike pikkus on kasvanud 51,1 km-lt 64,3 km-le ehk 13,2 km. Torustiku pikkuse kasvuga on kaasnenud ka uute liitumispunktide rajamine.

AS Kärkla Veevärk aastatel 2000-2010 läbi viinud mitmeid veemajandusprojekte:

- aastatel 2005 – 2010 Läänesaarte veemajandusprojekti Hiiu maakonna alamprojekt, mille raames rajati ca 4000-le Hiiumaa elanikule uued liitumisvõimalused ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga;
- Eesti väikelinnade veemajanduse infrastruktuuri parandamise programm ehk „17 linna projekt“ (2000-2003) raames „Kärkla Linna tänavate vee – ja kanalisatsioonitorustikud“;
- projekt „Kärkla Linna ja Palade vee- ja kanalisatsioonitorustike ühendamine“ (2004); Käina veekvaliteedi parandamine (2006);
- investeeringud Kärkla Rõõsna reoveepuhasti automaatika ja juhtimisprogrammi uuendamiseks (2007);
- Suuremõisa reoveepuhasti rekonstrueerimine, Tempa vee– ja kanalisatsioonitorustike, veetöötuse ja reoveepuhasti ehitustööd, Putkaste veetorustiku ja reoveepumpla rekonstrueerimine (2009);
- „Käina alevi reoveepuhasti rekonstrueerimine“ eesmärgiga viia vastavusse Käina alevi reovee kogumine ja puhastamine Euroopa Liidu ja Eesti seadusandlusega ning „Kärkla linna Käina maantee piirkonna vee– ja kanalisatsioonitorustike ehitamine“ (2011-2012).

2015.a-l teostatakse Kärkla linna ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi laiendamise projekt – Kärkla III, mille raames rajatakse Kärkla linna uued ühisveevärgi ja –kanalisatsioonitorustikud. Eeltooduga seenduvalt esitas ettevõtja Hinnatatluses 2014.a juunis koostatud „Kärkla linna ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi laiendamise projekti majandus- ja finantsanalüüsi“ (edaspidi MFA).

Sademe- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ärajuhtimise ja puhastamise kulud ning hüdrantide korrashoidmisega seotud kulud tasub AS-le Kärkla Veevärk osaliselt Hiiu Vallavalitsus „Ühisveevärgist tulekustutusvee võtmise ja avalikelt teedelt, tänavatelt ja väljakutelt sademete- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ühiskanalisatsiooni

juhtimise ja puhastamise leping“ alusel. Esitatud andmete kohaselt on 2015.a-l Hiiu Vallavalitsuse poolt tasutavaks summaks kokku 3 850 €:

- tuletõrjehüdrantide hoolduse ja tuletõrje veevaru hoidmine 1 090 €;
- sademete- ja drenaaživee ning muu pinnase- ja pinnavee ühiskanalisatsiooni juhtimine ja puhastamine: igas kuus 2 500 kWh elektrienergia maksumus vastavalt kehtivatele hindadele ehk 2 760 €.

5. Müüginahud ja veekadu

5.1 Müüginahud

Müüginahule hinnangu andmine on oluline, kuna veeteenuse hind saadakse vastava veeteenuse lubatud müügitulu jagamisel müüginahuga. Mida väiksem on müüginahaht, seda suuremaks kujuneb veeteenuse hind.

Kaalutlusi, kas ettevõtja poolt esitatud ning veeteenuse hinna kujunemise aluseks olevad müüginahud on põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi punktile 4.1, millest lähtuvalt kasutatakse müüginahu analüüsimisel alljärgnevat meetodeid:

- 1) müüginahu dünaamika (s.h eelmiste perioodide müüginahud, majandusprognosid, pikaajalises arengukavas prognoositav veetarbimine, jm näitajaid);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonnas kehtisid 31.10.2010 seisuga füüsilistele isikutele väiksemad veeteenuse hinnad kui juriidilistele isikutele.

ÜVVKS § 16 lg 11 kohaselt, kui kohalik omavalitsus on ÜVVKS 2010. aasta 31. oktoobrini kehtinud redaktsiooni § 14 alusel füüsilistele isikutele kehtestanud väiksema hinna kui juriidilistele isikutele, siis kohustub vee-ettevõtja viima rakendatavad hinnad kooskõlla võrdse kohtlemise nõuetega nii, et aastane muutus füüsilise isiku ja juriidilise isiku hindade erinevuses ei oleks suurem kui 1/15 vee-ettevõtja poolt rakendatavate hindade erinevusest 2010.aasta 31.oktoobril.

ÜVVKS § 16 lg 11 lähtuvalt on AS Kärkla Veevärk soovinud kooskõlastada tasu võetud vee eest eraldi füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele ning tasu reovee ärajuhtimise ja –puhastamise eest eraldi füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele. Eeltoodust tulenevalt annab Konkurentsiamet eraldiseivalt hinnangu prognoositud füüsiliste isikute müüginahule (eraldi võetud vee müüginahule ning reovee ärajuhtimise ja –puhastamise müüginahule) ja prognoositud juriidiliste isikute müüginahule (eraldi võetud vee müüginahule ning reovee ärajuhtimise ja –puhastamise müüginahule).

5.1.1. Võetud vee müüginahaht

AS Kärkla Veevärk poolt Hinnataotluses prognoositud võetud vee müüginahaht on 147 407 m³

AS Kärkla Veevärk on prognoosinud 2015.a-l osutatava võetud vee müüginahuks 147 407 m³, sh füüsiliste isikute müüginahuks 98 763 m³ ning juriidiliste isikute müüginahuks 48 644 m³.

Konkurentsiameti seisukoht võetud vee müügi mahu 147 407 m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 ja 4.2 tulenevalt analüüsib Konkurentsiamet võetud vee müügi mahule hinnangu andmiseks AS Kärkla Veevõrk tegevuspiirkonna abonentide arvu ja veeteenuse müügi mahude dünaamikat. Selleks on Konkurentsiamet koostanud ettevõtte poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt Tabel 5), kus on kajastatud 2011.a - 2014.a tegelikud võetud vee müügi mahud ning abonentide arv AS Kärkla Veevõrk tegevuspiirkonnas ning nimetatud näitajate prognoos aastaks 2015.

Tabel 5 AS Kärkla Veevõrk võetud vee müügi maht

	VEE MÜÜGI MAHUD		2011	2012	2013	2014	2015
1.	Vee müügi maht	m ³	131 875	133 060	138 343	143 114	147 407
2.	<i>muutus võrreldes eelmise aastaga</i>	%		0,90	3,97	3,45	3,00
3.	sh füüsiliste isikute müügi maht	m³	88 209	90 614	92 865	97 399	98 763
4.	<i>muutus võrreldes eelmise aastaga</i>	%		2,73	2,48	4,88	1,40
5.	sh juriidiliste isikute müügi maht	m³	43 666	42 446	45 478	45 714	48 644
6.	<i>muutus võrreldes eelmise aastaga</i>	%		-2,79	7,14	0,52	6,41
7.	Veevarustuse teenusega liitunud abonentide arv	tk	1 021	1 043	1 065	1 170	1 192
8.	<i>lisandunud aastas</i>	tk		22	22	105	22
9.	sh füüsiliste isikute arv	tk	840	860	878	963	985
10.	<i>lisandunud aastas</i>	tk		20	18	85	22
11.	<i>sh tegevuspiirkonna laienemisest tingitud</i>	tk				52	
12.	<i>sh uute liitumispunktidega liitunud</i>	tk		20	18	33	22
13.	sh juriidiliste isikute arv	tk	181	183	187	207	207
14.	<i>lisandunud aastas</i>	tk		2	4	20	0
15.	<i>sh tegevuspiirkonna laienemisest tingitud</i>	tk				14	
16.	<i>sh uute liitumispunktidega liitunud</i>	tk		2	4	6	0
17.	Müügi maht abonendi kohta	m ³ /aast as	129,2	127,6	129,9	122,3	123,7
18.	<i>muutus võrreldes eelmise aastaga</i>	%		-1,2	1,8	-5,8	1,1
19.	Müügi maht juriidilisest isikust abonendi kohta	m ³ /aast as	241,2	231,9	243,2	220,8	235,0
20.	<i>muutus võrreldes eelmise aastaga</i>	%		-3,9	4,9	-9,2	6,4

21.	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	57,6	58,1	58,6	71,4	75,5
22.	muutus võrreldes eelmise aastaga	km		0,5	0,5	12,8	4,1

Füüsiliste isikute võetud vee müügi maht (98 763 m³)

Füüsiliste isikute võetud vee teenuse müügi maht (vt Tabel 5 rida 3 veerud 2011-2014) perioodil 2012-2014 on iga aastast kasvanud seoses lisandunud abonentide arvuga (vt Tabel 5 rida 10 veerud 2012-2014): 2012.a-l lisandus 20 abonent, 2013.a-l 18 abonent. 2012.a ja 2013.a abonentide lisandumine oli tingitud Ühtekuuluvusfondi projekti „Läänesaarte alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonisüsteemid“ raames rajatud uute liitumisvõimalustega (projekt lõpetati 2010.a-l). 2014.a-l lisandus AS Kärkla Veevõrk tegevuspiirkonda 85 füüsilisest isikust abonent:

- 52 oli seotud jaanuaris toimunud Kõrgessaare tegevuspiirkonna lisandumisega AS Kärkla Veevõrk tegevuspiirkonda ja
- 33 uute liitumistega.

2015.a teises pooles lõpeb ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi laiendamise projekt – Kärkla III, mis toob endaga kaasa 85 uut liitumisvõimalust. Kuna projekt valmib aasta lõpuks, siis on AS Kärkla Veevõrk planeerinud 2015.a-ks uusi liitujaid vaid 22, mis on 25% ($22 / 85 \times 100 = 25$) rajatud liitumisvõimalustest. Projekti MFA-s on¹³ 2015.a-l täiendavate liitumispunktide rajamisega seoses planeeritud liituma 30 elanikku. Taandamiseks elanike arvu abonentide arvaks lähtub Konkurentsiamet Statistikaameti¹⁴ andmetest, millest lähtuvalt on Eesti keskmise leibkonna suuruseks 2,13 inimest. Eeltoodut arvesse võttes kujuneb MFA põhjal uute abonentide arvaks 2015.a-l 14 ($30 / 2,13 = 14$).

Konkurentsiamet peab põhjendatud 2015.a-l lisanduvate abonentide arvu 22 ning sellest tulenevat kogu abonentide arvu 985, kuna:

- 1) realistlik on prognoosida uusi liitujaid 25% ulatuses rajatud liitumisvõimalustel olukorras, kus liitumispunktide rajamine viiakse lõpule aasta teises pooles ning
- 2) liitujate arv (22 abonent) on prognoositud kõrgemaks MFA-s kajastatust (14 abonent).

AS Kärkla Veevõrk füüsiliste isikute võetud vee müügi maht oli 2011.a-l 88 209 m³ ning kasvas 2014.a-ks 97 399 m³-ni (vt Tabel 5 rida 3 veerud 2011-2014). 2015.a-ks prognoosib AS Kärkla Veevõrk füüsiliste isikute müügi mahu kasvumist 98 763 m³-ni. 2015.a-ks prognoositud füüsiliste isikute võetud vee müügi mahule, mis ajas kasvab seoses järjest kasvava abonentide arvuga, hinnangu andmisel lähtub Konkurentsiamet 2014.a tegelikust müügi mahust 97 399 m³ (vt Tabel 5 rida 3 veerg 2014), millele lisab 2015.a-l liituvat 22 füüsilisest isikust abonent (vt Tabel 5 rida 8 veerg 2015) müügi mahu. Ettevõtja esitatud selgituste kohaselt on uute füüsilisest isikust liitujate puhul tegemist ühepere eramute

¹³ MFA lk 2-19: „Ühisveega ühendatud uute elanike arv 2015.a-l 30 elanikku“

¹⁴ <http://pub.stat.ee/px-web.2001/Dialog/varval.asp?ma=RL0701&ti=TAVALEIBKONNAD+ELUKOHA+J%C4RGI%2C+31%2E+D+ETSEMBER+2011&path=../Database/Rahvaloendus/REL2011/05Leibkonnad/&lang=2;> „TAVALEIBKONNAD ELUKOHA JÄRGI, 31. DETSEMBER 2011“)

omanikega ehk iga uue abonendi võib võrdsustada ühe leibkonnaga. Statistikaameti andmetel on Eesti keskmise leibkonna suuruseks 2,13 inimest. Kärkla III projekti majandus- ja finantsanalüüsi (MFA)¹⁵ kohaselt on AS Kärkla Veevärk kogu tegevuspiirkonna kaalutud keskmiseks veetarbimiseks 2015.a-l ca 74 liitrit inimese kohta ööpäevas. Seega kujuneb eelnevalt põhjendatuks loetud 22 uue füüsilisest isikust abonendi aastaseks veetarbimiseks 1266 m³ ($22 \times 2,13 \times 74 \times 365 / 1000 = 1266$). Liites 2014.a tegelikule füüsiliste isikute võetud vee mahule (97 339 m³) lisanduva 22 uue abonendi müügitahu (1266 m³) kujuneb 2015.a-l tarbitavaks füüsiliste isikute võetud vee mahuks 98 605 m³ (2014.a võetud vee maht 97 399 m³ + 2015.a lisanduvate abonentide tarbimine 1266 m³ = 98 605). AS Kärkla Veevärk on prognoosinud 2015.a füüsiliste isikute võetud vee müügitahuks 98 763 m³, mis ületab Konkurentsiameti poolt teostatud kontrollarvutuse tulemust. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt prognoositud 2015.a füüsiliste isikute võetud vee müügitahu 98 763 m³, kuna eeltoodud müügitahu ületab 2014.a tegelikku müügitahu (97 399 m³), millele on juurde arvestatud 2015.a-l lisanduvate abonentide võetud vee müügitahu (1266 m³) ning nimetatud prognoos ületab MFA-s prognoositud müügitahu.**

Juriidiliste isikute võetud vee müügitahu (48 644 m³)

Juriidilisest isikust võetud vee teenuse abonentide arv oli 2011.a-l 181 tk, kasvas 2014.a-ks 207-ni ja püsib samal tasemel ka 2015.a-l (vt Tabel 5 rida 13 veerud 2011-2015). Kuna ühisveevärgi süsteemidesse tehtavad arendused on eramupiirkondades, siis ei mõjuta need juriidilisest isikust abonentide arvu, mistõttu ei ole alust prognoosida juriidilisest isikust abonentide lisandumist 2015.a-l, mis langeb kokku ka MFA-s kajastatuga¹⁶. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt prognoositud 2015.a juriidilisest isikust võetud vee abonentide arvu 207 tk, mis on samal tasemel eelneva aastaga, kuna ühisveevärgi süsteemide arendused toimuvad eramupiirkondades ja ei mõjuta juriidilisest isikust abonentide arvu.**

Aastatel 2011-2014 on juriidiliste isikute võetud vee teenuse maht kõikunud: 2012.a-l langes 2,79%, 2013.a-l kasvas 7,14% ning vaatamata 2014.a-l lisandunud 20 uuele abonentile oli müügitahu kasv vaid 0,52% (vt Tabel 5 rida 6 veerud 2011-2014). Kui teenuse müügitahu aastate lõikes kõigub vaatamata lisanduvatele abonentidele, siis kasutab Konkurentsiamet müügitahule hinnangu andmisel keskmise tarbimise dünaamika jälgimist leides võetud vee müügitahu juriidilisest isikust abonendi kohta (vt Tabel 5 rida 19) ning võrdleb prognoositud keskmist juriidilise isiku müügitahu viimaste aastate aritmeetilise keskmise müügitahuga juriidilisest isikust abonendi kohta. Perioodi 2011.a – 2014.a aritmeetiline keskmine müügitahu abonendi kohta oli 234,3 m³/aastas [$(241,2 + 231,9 + 243,2 + 220,8) / 4 = 234,3$]. 2015.a-ks prognoosib AS Kärkla Veevärk juriidilisest isikust abonendi keskmiseks võetud vee müügitahuks 235 m³ / aastas, mis isegi ületab viimaste aastate keskmist müügitahu abonendi kohta, **mistõttu loeb Konkurentsiamet põhjendatuks 2015.a ühe juriidilisest isikust abonendi keskmise võetud vee müügitahu 235 m³/aastas. Käesolevas punktis põhjendatuks loetud juriidiliste isikute arvust 207 abonentide ja keskmisest müügitahust**

¹⁵ MFA lk 2-19 Tabel 2.4 – Kärkla, Käina, Pühalepa 78 l/el/ööp ning Kõrgessaare ja Lauka 66 l/el/ööp [$(78 + 78 + 66) / 3 = 74$]

¹⁶ MFA lk 2-19

235 m³/aastas tulenevalt kujuneb põhjendatud juriidiliste isikute võetud vee müüginahuks 2015.a-l 48 644 m³ ($235 \times 207 = 48\,644$).

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud füüsiliste isikute võetu vee müüginahust **98 763 m³** ja põhjendatuks loetud juriidiliste isikute võetud vee müüginahust **48 644 m³** kujuneb 2015.a põhjendatud võetud vee müüginahuks kokku 147 407 m³ ($98\,763 + 48\,644 = 147\,407$).

5.1.2. Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginah

AS Kärkla Veevärk poolt Hinnataotluses prognoositud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginah aastaks 2015 on 132 337 m³.

AS Kärkla Veevärk poolt esitatud Hinnataotluse kohaselt prognoosib ettevõtja reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osas müüginahud järgmiselt:

- Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonna müüginah kokku 93 432 m³,
- Käina valla ning Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla füüsiliste isikute müüginah 24 303 m³;
- Käina valla ning Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla juriidiliste isikute müüginah 14 602 m³;
- Kokku 132 337 ($93\,432 + 24\,303 + 14\,602 = 132\,337$).

Konkurentsiameti seisukoht reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahu 132 337 m³ kohta

Juhendi punktist 4.1 ja 4.2 tulenevalt analüüsib Konkurentsiamet reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müüginahule hinnangu andmiseks AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonna abonentide arvu ja müüginahude dünaamikat.

Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahule eristamata selles piirkonnas füüsiliste ja juriidiliste isikute müüginahutusi, kuna nimetatud piirkonnas kehtib füüsilistele ja juriidilistele isikutele ühesugune reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu. Käina valla ning Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa külade piirkonna osas analüüsib Konkurentsiamet füüsiliste isikute ja juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahutusi eraldi, kuna nimetatud piirkonnas kehtib füüsilistele isikutele madalam veeteenuse hind kui juriidilistele isikutele ning lähtuvalt ÜVVKS § 16 lg-st 11 tuleb selles piirkonnas teostada hinnavahe kahandamine.

Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginah (93 432 m³)

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 6), kus on kajastatud Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise tegelikud müüginahud ja abonentide arv perioodil 2011 – 2014 ning nimetatud näitajate prognoos aastaks 2015.

Tabel 6 Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müüginahud

REOVEE ÄRAJUHTIMISE JA PUHASTAMISE MÜÜGINAHUD	2011	2012	2013	2014	2015

1.	Hiiu vald ja Pühalepa valla Palade piirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht	m ³	72 476	81 376	82 727	91 093	93 432
2.	muutus võrreldes eelmise aastaga	%		12,28	1,66	10,11	2,57
3.	Abonentide arv kokku Hiiu vallas ja Pühalepa valla Palade piirkonnas, sh Kõrgessaare piirkond	tk	812	831	870	927	944
4.	lisandunud aastast	tk		19	39	57	17
5.	sh lisandunud piirkonna laienemise tõttu	tk				49	
6.	sh uued liitujad	tk		19	39	8	17
7.	Müügi maht abonendi kohta Hiiu vald ja Pühalepa valla Palade piirkond	m ³ /aastas	89,26	97,93	95,09	98,27	98,97
8.	muutus võrreldes eelmise aastaga	%		9,7	-2,9	3,3	0,7

Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht on iga-aastaselt kasvanud (vt Tabel 6 rida 1 veerud 2012-2014) seoses lisandunud abonentidele (vt Tabel 6 rida 3 ja 4 veerud 2012-2014): 2012.a-l lisandus 19 abonent, 2013.a-l 39 abonent. 2012.a ja 2013.a abonentide lisandumine sai võimalikuks Ühtekuuluvusfondi projekti „Läänesaarte alamvesikonna vee- ja kanalisatsioonisüsteemid“ raames rajatud uute liitumisvõimalustega (projekt lõpetati 2010.a-l). 2014.a-l lisandus AS Kärkla Veevärk analüüsitava tegevuspiirkonda 57 abonent:

- 49 oli seotud jaanuaris toimunud Kõrgessaare tegevuspiirkonna lisandumisega AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonda ja
- 8 uute liitumistega.

2015.a teises pooles lõpeb ühisveevärgi ja –kanalisatsioonisüsteemi laiendamise projekt – Kärkla III, mis toob endaga kaasa 85 uut liitumisvõimalust. Kuna projekt valmib aasta lõpuks, siis on AS Kärkla Veevärk planeerinud 2015.a-ks uusi liitujaid vaid 17, mis on 20% ($17 / 85 \times 100 = 20$) rajatud liitumisvõimalustest. Projekti MFA-s¹⁷ on 2015.a-l täiendavate liitumispunktide rajamisega seoses planeeritud liituma 30 elanikku. Taandamiseks elanike arvu abonentide arvuks lähtub Konkurentsiamet Statistikaameti andmetest, millest lähtuvalt on Eesti keskmise leibkonna suuruseks 2,13 inimest. Eeltoodut arvesse võttes kujuneb MFA põhjal uute abonentide arvuks 2015.a-l 14 ($30 / 2,13 = 14$).

Konkurentsiamet peab põhjendatud 2015.a-l lisanduvate abonentide arvu 17, kuna:

- 1) realistlik on prognoosida uusi liitujaid 20% ulatuses rajatud liitumisvõimalustel olukorras, kus liitumispunktide rajamine viiakse lõpule aasta teises pooles ning
- 2) liitujate arv (17 abonent) on prognoositud kõrgemaks MFA-s kajastatust (14 abonent);

kusjuures liitujateks on vaid füüsilisest isikust abendid, kuna uued liitumisvõimalused on rajatud eramajade piirkonda. Võttes aluseks 2014.a abonentide arvu 927 ja lisanduvate abonentide arvu 17 kujuneb 2015.a- põhjendatud abonentide koguarvuks 944 ($927 + 17 = 944$).

AS Kärkla Veevärk Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht oli 2011.a-l 72 476 m³ ning kasvas 2014.a-ks 91 093 m³-ni (vt Tabel

¹⁷ MFA lk 2-19: „Ühiskanalisatsiooniga ühendatud uute elanike arv 2015.a-l 30 elanikku“. Statistikaameti andmetel on Eesti keskmise leibkonna suuruseks 2,3 inimest, seega uute abonentide arvuks kujuneb $30 / 2,13 = 14$.

6 rida 1 veerud 2011-2014). 2015.a-ks prognoosib AS Kärkla Veevärk müügitahu kasvumist 93 432 m³-ni. 2015.a-ks prognoositud võetud vee müügitahule, mis ajas kasvab seoses järjest kasvava abonentide arvuga, hinnangu andmisel lähtub Konkurentsiamet 2014.a tegelikust müügitahust 91 093 m³ (vt Tabel 6 rida 1 veerg 2014), millele lisab 2015.a-1 liituvat 17 abonendi (vt Tabel 6 rida 4 veerg 2015) müügitahu. Ettevõtja esitatud selgituste kohaselt on uute liitujate puhul tegemist ühepere eramute omanikega ehk iga uue abonendi võib võrdsustada ühe leibkonnaga. Statistikaameti andmetel on Eesti keskmise leibkonna suuruseks 2,13 inimest. Kärkla III projekti majandus- ja finantsanalüüsi (MFA)¹⁸ kohaselt on AS Kärkla Veevärk kogu tegevuspiirkonna kaalutud keskmiseks veetarbimiseks 2015.a-1 ca 74 liitrit inimese kohta ööpäevas. Kärkla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni kasutamise eeskirja¹⁹ punkti 3.4.1 ning Pühalepa valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenuslepingu ning teenuste kasutamise tüüptingimused²⁰ punkti 2.2 kohaselt võrdsustatakse üldjuhul kliendi poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kogus ühisveevärgist tarvitatud vee kogusega, mistõttu võib arvutustes ühe inimese reovee mahu võtta võrdseks keskmise võetud vee tarbimisega 74 liitrit inimese kohta ööpäevas. Seega kujuneb eelnevalt põhjendatuks loetud 17 uue abonendi aastaseks veetarbimiseks 978 m³ ($17 \times 2,13 \times 74 \times 365 / 1000 = 978$). Liites 2014.a tegelikule reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahule (91 093 m³) lisanduvat 17 uue abonendi müügitahu (978 m³) kujuneb 2015.a-1 tarbitavaks reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahuks 92 071 m³ ($91\,093\text{ m}^3 + 978\text{ m}^3 = 92\,071$). AS Kärkla Veevärk on prognoosinud 2015.a Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahuks 93 432 m³, mis on kõrgem Konkurentsiameti poolt teostatud kontrollarvutuse tulemusest.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt prognoositud 2015.a reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonnas 93 432 m³, kuna eeltoodud müügitahu ületab 2014.a tegelikku müügitahu (91 093 m³), millele on juurde arvestatud 2015.a-1 lisanduvate abonentide reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu (978 m³) ning nimetatud prognoos ületab MFA-s prognoositud müügitahu.

Käina valla ning Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla füüsiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahu (24 303 m³)

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 7), kus on kajastatud Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla reovee ärajuhtimise ja puhastamise tegelikud müügitahud ja abonentide arv perioodil 2011 – 2014 ning nimetatud näitajate prognoos aastaks 2015.

Tabel 7 Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitahud

	REOVEE ÄRAJUHTIMISE JA PUHASTAMISE MÜÜGITAHUD		2011	2012	2013	2014	2015
1.	Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla	m ³	25 012	26 327	25 108	23 638	24 303

¹⁸ MFA lk 2-19 Tabel 2.4 – Kärkla, Käina, Pühalepa 78 l/el/ööp ning Kõrgessaare ja Lauka 66 l/el/ööp [$(78 + 66) / 3 = 74$]

¹⁹ <http://www.kvv.ee/pdf/Kaseesk.pdf>

²⁰ <http://www.kvv.ee/pdf/Pyheesk.pdf>

	füüsiliste isikute müügi maht						
2.	<i>muutus võrreldes eelmise aastaga</i>	%		5,26	-4,63	-5,86	2,81
3.	Füüsilisest isikutest abonentide arv Käina vallas ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa külas	tk	327	329	332	345	346
4.	<i>lisandunud aastast</i>	<i>tk</i>		2	3	13	1

Käina valla ning Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht oli 2011.a-l 25 012 m³ ning langes 2014.a-ks 23 638 m³-ni (vt Tabel 7 rida 1 veerud 2011-2014). 2015.a-ks prognoosib AS Kärkla Veevärk nimetatud piirkonnas füüsiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi mahuks 24 303 m³, mis on küll 2014.a müügi mahust suurem 2,8% võrra ($24\,303 / 23\,638 \times 100 - 100 = 2,8$), kuid siiski madalam aastate 2011-2013 müügi mahtudest. Seega on reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse müügi maht füüsilistele isikutele perioodil 2012-2014 aastate lõikes langenud vaatamata lisandunud abonentide arvule (vt Tabel 7): 2012.a-l lisandus 2 abonent, 2013.a-l lisandus 3 abonent, 2014.a-l 13 abonent. 2015.a-ks prognoosib AS Kärkla Veevärk 1 uue abonendi lisandumist ning müügi mahu languse lõppemist ehk müügi mahu kasvuks 2,81% (vt Tabel 7 rida 1 ja 2). Olukordades, kus lisandunud abonentide arv müügi mahtu oluliselt ei mõjuta, kasutab Konkurentsiamet müügi mahu prognoosile hinnangu andmisel müügi mahu üldise dünaamika jälgimist ajas. 2013.a-l langes füüsiliste isikute müügi maht võrreldes 2012.a-ga 4,63%. 2014.a-l aga 5,86% võrreldes 2013.a-ga (vt Tabel 7 rida 2). 2015.a-ks prognoosib AS Kärkla Veevärk müügi mahu langemise lõppemist ning kasvu võrreldes 2014.a-ga 2,81%. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt prognoositud 2015.a Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ning Tempa piirkonna füüsiliste isikute müügi mahu 24 303 m³ sest see on prognoositud nii, et varasema perioodi (2013.a-2014.a) müügi mahu kahanemine vaatamata lisandunud abonentide arvule on asendunud kasvamisega (2,81%) ja tehtud prognoos ületab MFA-s kajastatud²¹.**

Käina valla ning Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht (14 602 m³)

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 8), kus on kajastatud Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise tegelikud müügi mahu ja abonentide arv perioodil 2011 – 2014 ning nimetatud näitajate prognoos aastaks 2015.

Tabel 8 Juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügi maht Käina vallas ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa külas

	REOVEE ÄRAJUHTIMISE JA PUHASTAMISE MÜÜGIMAHUD		2011	2012	2013	2014	2015
1.	Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja	m³	18 000	12 663	12 752	13 752	14 602

²¹ MFA lk 2-19

	puhastamise müügimaht						
2.	<i>muutus võrreldes eelmise aastaga</i>	%		-29,65	0,70	7,84	6,18
3.	Juriidilisest isikutest abonentide arv Käina vallas ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa külas	tk	54	55	57	57	60
4.	<i>lisandunud aastast</i>	<i>tk</i>		1	2	0	3
5.	Müügimaht juriidilisest isikust abonendi kohta Käina vald ja Pühalepa valla Suuremõisa ning Tempa piirkond	m ³ /a astas	333,3	230,2	223,7	241,3	243,4
6.	<i>muutus võrreldes eelmise aastaga</i>	%		-30,9	-2,8	7,8	0,9

Aastatel 2012.a-l müügimaht võrreldes 2011.a müügimahuga suures mahus langes. Müügimahu languse põhjuseks oli ettevõtete müügitegevuse vähenemine. Alates 2012.a-st on toimunud pidev müügimahu kasv. Müügimahu kasvu põhjuseks on olnud juriidilisest isikust abonentide arvu suurenemine: (vt Tabel 8 rida 3 veerud 2011-2015). AS Kärkla Veevärk on juriidilisest isikust abonentide arvu 2015.a-ks prognoosinud lähtuvalt tegelikult esitatud liitumistaotlustest. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt prognoositud 2015.a juriidilisest isikust reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse abonentide arvu Käina valla ning Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa piirkonnas 60 tk, kuna prognoos on teostatud lähtuvalt tegelikult esitatud liitumistaotlustest ning ületab MFA-s seatud eesmäärke²².**

Kui toimub tarbijate lisandumine, siis kasutab Konkurentsiamet müügimahule hinnangu andmisel ühe abonendi keskmise tarbimise dünaamika jälgimist ajas (vt Tabel 8 rida 5) ning võrdleb prognoositud näitajate põhjal arvutatud ühe abonendi tarbimist viimaste aastate aritmeetilise keskmise ühe abonendi tarbimisega. Perioodi 2012.a – 2014.a oli aritmeetiline keskmine juriidilisest isikust abonendi müügimaht 231,7 m³ /aastas [(230,2 + 223,7 + 241,3) / 3 = 231,7] (Konkurentsiamet ei kaasa keskmise leidmisel 2011.a abonendi müügimahtu, kuna see erineb oluliselt perioodi 2012-2014 abonendi müügimahtudest). 2015.a-ks prognoosib AS Kärkla Veevärk juriidilisest isikust abonendi keskmiseks reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahuks 243,4 m³ / aastas, mis isegi ületab viimaste aastate keskmist müügimahtu abonendi kohta. Kuna **Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ning Tempa küla prognoositud juriidilisest isikust abonendi keskmine reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimaht 243,4 m³/aastas ületab perioodi 2012-2014 keskmist tegelikku ühe abonendi müügimahtu (231,7 m³ / a) peab Konkurentsiamet seda põhjendatuks. Käesolevas punktis põhjendatuks loetud juriidiliste isikute arvust 60 abonenti ja keskmisest müügimahust 243,4 m³/aastas tulenevalt kujuneb Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ning Tempa küla põhjendatud juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahuks 2015.a-l 14 602 m³ (243,4 × 60 = 14 602).**

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonna reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahust 93 432 m³ ja põhjendatuks loetud Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla füüsiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahust 24 303 m³ ning Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla juriidiliste isikute reovee ärajuhtimise ja puhastamise

²² MFA lk 2-19, Tabel 2.5

müügimahust **14 602 m³** kujuneb 2015.a põhjendatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügimahuks kokku **132 337 m³** (93 432 + 24 303 + 14 602 = 132 337).

5.2 Veekadu

Veekadu leitakse ammutatud vee koguse, omatarbevee koguse ning müüdüd vee koguse vahena (ammutatud vee kogus – omatarbevee kogus – müüdüd vee kogus). Veekadu iseloomustab muuhulgas ka veetorustiku tehnilist seisundit. Sellesse kategooriasse kuuluvad veelekked ja veemõõtjate ebatäpsusest tulenevad vahed.

Omatarbevee hulka loeb Konkurentsiamet võetud vee kogust, mida kasutatakse vee-ettevõtja poolt kaasnevate hooldustööde läbiviimisel, samuti plaanilisi ja mitteplaanilisi veevõtte ühisveevärgist, mis on mõõdetavad ja mida ei lülitata veekao hulka. Omatarbevee hulka ei arvestata tuletõrjeks võetavat vett ega võetud vee kogust, mida vee-ettevõtja kasutab muuks otstarbeks (nt kontoriruumides). Omatarbevee mahtu ei arvestata müüdüd vee mahu hulka.

Veekaole hinnangu andmine on oluline, sest see mõjutab:

- 1) elektrienergia kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem kulub elektrit vee pumpamiseks ja elektrienergiat joogivee puhastamiseks);
- 2) kemikaalide kulu (mida väiksem on veekadu, seda väiksem on kemikaalide kulu, juhul kui vee töötlemisel kemikaale kasutatakse);
- 3) keskkonnatasude kulu (mida väiksem on veekadu, seda vähem tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu).

Olulise tähtsusega on veekao tekkimisel ehitatud torustiku vanus, ehituskvaliteet ja materjal.

AS Kärkla Veevärk poolt esitatud andmete põhjal prognoositakse veekaoks 2015.a-l 17%

AS Kärkla Veevärk prognoosib esitatud andmete kohaselt veekaoks 2015.a-l 35 312 m³ ehk 17% ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta.

Konkurentsiameti seisukoht veekao osas

Ülevaate saamiseks veekadude muutuse kohta ajas, koostas Konkurentsiamet ettevõtja poolt esitatud andmete alusel tabeli (vt Tabel 9).

Tabel 9 Veekadu AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonnas

	VEEKADU	Ühik	2011	2012	2013	2014	2015
1.	Ammutatud vee kogus	m ³	215 712	207 573	213 390	204 870	207 719
2.	Vee omatarve	m ³	44 500	29 632	31 227	24 871	25 000
3.	Vee omatarve osa ammutatud veest	%	20,6	14,3	14,6	12,1	12,0
4.	Ammutatud vesi ilma omatarbeveeta	m ³	171 212	177 941	182 163	179 999	182 719
5.	Võetud vee müügimaht	m ³	131 875	133 060	138 343	143 114	147 407
6.	Veekadu	m ³	39 337	44 881	43 820	36 885	35 312
7.	Veekadu	%	23,0	25,2	24,1	20,5	17,0

AS Kärkla Veevärk kasutab omatarbevett veetöötlusjaamas seadmete pesuks ning torustike pesuks. Omatarbevee mahust moodustab valdava osa (perioodil 2011 – 2014 on see olnud valdavalt 11% ammutatud vee kogusest) veetöötlemisel pöördosmoosseadme membraanide läbipesuks tarbitav omatarbe vesi, kuna membraanid vajavad pidevat läbipesu. Ülejäänud 1% ammutatud vee kogusest kulutab AS Kärkla Veevärk torustike pesuks.

Aastatel 2012-2014 on omatarbevee kogus kokku olnud vahemikus 38 699 m³ – 44 881 m³ moodustades ammutatud veest 12% - 14,6% (vt Tabel 9 rida 3 veerud 2012-2014). 2015.a-ks prognoositud omatarbevee kogus 25 000 m³ on sarnane 2014.a omatarbevee kogusega 24 872 m³ moodustades 12% ammutatud veest (vt Tabel 9 rida 3 veerg 2015). **Kuna 2015.a-ks prognoositud omatarbevee kogus on ligilähedane 2014.a omatarbevee kogusega ning omatarbevee protsendiks ammutatud veest kujuneb perioodi 2012.a – 2014.a madalaim tase (vt Tabel 9 rida 2 ja rida 3), loeb Konkurentsiamet omatarbevee mahu 25 000 m³ põhjendatuks.**

Tabelist (vt Tabel 9) nähtub, et AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonnas on veekadu olnud aastatel 2012 – 2014 vahemikus 21,3% - 25,2% ammutatud vee kogusest ilma omatarbeveeta. 2015.a-ks prognoosib AS Kärkla Veevärk veekao vähenemist 17,0%-ni ammutatud vee kogusest ilma omatarbeveeta tulenevalt torustike rekonstrueerimiseks teostatud investeeringutest. Veekao prognoos 17% ühtib ettevõtja poolt MFA-s seatud eesmärkidega. **Konkurentsiamet peab põhjendatuks ettevõtja poolt 2015.a-ks prognoositud veekaoprotsenti 17,0% ammutatud vee mahust ilma omatarbeveeta, mis on madalaim eelneva perioodi (2012 kuni 2014) veekaoprotsendist ning ühtib MFA-s seatud eesmärgiga²³ veekao osas.**

6. Veeteenuse hinda lülitatavad tegevuskulud

ÜVVKS § 14 lg 2 ning sellest lähtuvalt Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ning punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus. Juhendi punkti 2.15 kohaselt on tegevuskulud hinda lülitatavad põhjendatud kulud, mis ei sisalda kapitalikulu ja finantskulu (finantskuludeks võivad olla kulud investeeringutelt tütar- või sidusettevõttesse, kulud muudelt pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt, intressikulud, kahjum valuutakursi muutustest või kahjum lühiajalistelt finantsinvesteeringutelt²⁴). Alljärgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu Hinnataotluses esitatud tegevuskulude kohta.

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud tegevuskulud on ÜVVKS § 14 lg 2 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi punktidele 4.2 kuni 4.8. Juhendi punktist 4.2 lähtuvalt jagunevad tegevuskulud alljärgnevalt:

- 1) mittekontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu vee erikasutusõiguse tasule ning saastetasule;
- 2) kontrollitavad kulud, kusjuures Konkurentsiamet annab eraldi hinnangu elektrienergia kulule ning muudele kontrollitavatele tegevuskuludele.

²³ MFA Lisa A-5

²⁴ <http://www.rmp.ee/raamatupidamine/rtj/>; RTJ Lisa 2 Kasumiaruande kirjete selgitus

6.1 Mittekонтроllitavad kulud

Juhendi punkti 4.4 kohaselt on mittekонтроllitavad kulud need, mis ei ole mõjutatavad ettevõtja majandustegevuse kaudu, vaid sõltuvad täielikult ettevõtja välistest teguritest (eelkõige seadusandlusest). AS-l Kärkla Veevärk on mittekонтроllitavateks kuludeks näiteks vee erikasutusõiguse tasu, saastetasu. Samuti võib mittekонтроllitava kuluna käsitleda maamaksu kulu ja riigilõivu kulu, kuid kuna nende kulude osakaal AS Kärkla Veevärk tegevuskulude seas on väga väike, siis analüüsib Konkurentsiamet maamaksu ja riigilõivu kulu kontrollitavate kulude seas koos muude tegevuskuludega (sarnaselt teiste vee-ettevõtjate muude tegevuskuludega).

Konkurentsiamet on vee-ettevõtjatele välja töötanud mittekонтроllitavate kulude põhjendatuse hindamiseks Küsimustiku „Tabel F. Keskkonnatasud“ ja „Tabel B. Kasumiaruanne“.

AS Kärkla veevärk poolt veeteenuse hinda lülitatud mittekонтроllitavad kulud summas 23 060 €

AS Kärkla Veevärk on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud veeteenuse hinda lülitatavaks mittekонтроllitavate kulude summaks 23 060 €, millest vee erikasutusõiguse tasu 17 590 € ja saastetasu 5 470 €.

Konkurentsiameti seisukoht mittekонтроllitavate kulude osas

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu AS Kärkla Veevärk poolt veeteenuse hinda lülitatavatele mittekонтроllitavatele kuludele kulukomponentide lõikes.

6.1.1. Vee erikasutusõiguse tasu

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 10 lg 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihist vett erikasutuse korras.

Vee erikasutusõiguse tasu kujuneb prognoositud ammutatud vee kogusele KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 12.11.2009 määruse nr 171 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ § 1 osundatud vee erikasutusõiguse tasumäärade rakendamisel.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt võetakse vee erikasutusõiguse määrad täielikult arvesse vee erikasutusõiguse tasu arvestamisel, küll aga peab ettevõtja põhjendama vee erikasutusõiguse määradega maksustatavaid vee koguseid.

AS Kärkla Veevärk poolt veeteenuse hinda lülitatav vee erikasutusõiguse tasu 17 590 €

Hinnataotluse kohaselt soovib AS Kärkla Veevärk veeteenuse hinda lülitada vee erikasutusõiguse tasu summas 17 590 €.

Konkurentsiameti seisukoht vee erikasutusõiguse tasu 17 590 € osas

Vee erikasutuslubade nr L.VV/326707, L.VV/326025, L.VV/323298 ja L.VV/319320 kohaselt on AS-l Kärkla Veevärk õigus ammutada joogivett silur-ordoviitsiumi ja ordoviitsium-kambriumi veekihist. Vabariigi Valitsuse määruse „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihist“ § 1 kohaselt on alates 01.01.2015 vee

erikasutusõiguse tasumäärad vee ammutamisel devoni põhjaveekihi ordoviitsium-kambriumi kihini **84,68 €/tuh m³**. Konkurentsiamet loeb põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu arvutamisel kasutatud vee erikasutusõiguse tasumäära (84,68 €/tuh m³) tulenevalt KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse 12.11.2009 määruse nr 171 „Vee erikasutusõiguse tasumäärad veevõtu eest veekogust või põhjaveekihi” §-st 1 (devoni põhjaveekiht ordoviitsium-kambriumi kihini **84,68 €/tuh m³ 2015 aastal**).

Ammutatud vee kogus on otseselt arvutatav võetud vee müügi mahust, omatarbevee mahust ja veekaost lähtuvalt. Tulenevalt Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud 2015.a võetud vee müügi mahust 147 407 m³ (p 5.1.1), omatarbevee mahust 25 000 m³ (p 5.2) ja veekaost 35 312 m³ (p 5.2) kujuneb põhjendatud ammutatud vee koguseks 207 719 m³ (147 407 + 25 000 + 35 312 = 207 719).

Võttes aluseks käesolevas punktis põhjendatuks loetud 2015.a-l ammutatava vee koguse ning 2015.a vee erikasutusõiguse tasumäära, kujuneb 2015.a vee erikasutusõiguse tasu järgnevalt: 207 719 m³ (ammutatav vee kogus) × 84,68 €/tuh m³ (vee erikasutusõiguse tasumäär) / 1000 = 17 590 €.

Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud ammutatud vee kogusest (207 719 m³) ja KeTS § 10 lg 3 alusel kehtestatud 12.11.2009 Vabariigi Valitsuse määruse nr 171 § 1 sätestatud vee erikasutusõiguse tasumäärast lähtuvalt kujuneb põhjendatud 2015.a-l makstavaks vee erikasutusõiguse tasu suuruseks 17 590 €, mis ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 tulenevalt on põhjendatud lülitada võetud vee teenuse hinda.

6.1.2. Saastetasu

Vee-ettevõtja peab ÜVVKS § 10 lg 1 järgi tagama oma tegevuspiirkonnas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni toimimise ja korrashoiu. Veeseaduse (edaspidi VeeS) järgi on reovee puhastamine vee-ettevõtja kohustus. VeeS § 8 kohaselt on vee-ettevõtja kohustatud soetama endale vee erikasutusloa ja KeTS §-de 3, 5, 17, 20 ja 24 kohaselt maksma veekogu reostamisel keskkonnatasuna saastetasu. KeTS § 14 lg 1 kohaselt rakendatakse saastetasu, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on KeTS § 4 lg 1 järgi vältida või vähendada saasteainete keskkonda heitmisega võimalikku kahju.

Juhendi punkti 4.5 kohaselt lülitatakse seaduses sätestatud saastetasude määrad täielikult veeteenuse hinda, küll aga peab ettevõtja põhjendama saastekoguseid. Juhendi punkti 4.6 p 5 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid.

Veeteenuse hinda lülitatava saastetasu põhjendatuse analüüsimiseks on Konkurentsiamet HMS § 5 lg 1 tulenevalt (Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm) välja töötanud ja avaldanud oma koduleheküljel hinna taotlemise vormi ehk Küsimustiku Exceli tabelite kujul. Nimetatud küsimustiku leheküljel „Tabel F Keskkonnatasud“ sisaldub tabel, mida vee-ettevõtja on kohustatud täitma ning mis on ettevõtja poolseks põhjenduseks saastetasude kohta veeteenuse hinnas. „Tabel F. Keskkonnatasud“ on välja töötatud võttes aluseks vee-ettevõtjate poolt regulaarselt riigile esitatavaid saastetasu kohta käivaid vorme.

AS Kärkla Veevärk poolt veeteenuse hinda lülitatav saastetasu 5470 €

Hinnataotluse kohaselt soovib AS Kärkla Veevärk veeteenuse hinda lülitada saastetasu summas 5470 € ehk 97,066% kogu saastetasust. Ülejäänud saastetasu jagab ettevõtja purgitud reovee puhastamisel tekkivaks kuluks lähtuvalt purgitud reovee mahust ehk kuupmeetripõhiselt. Konkurentsiamet peab põhjendatuks kuupmeetripõhist saastetasu kulude jagamist, sest suublasse juhitud heitvesi tuleb täies ulatuses puhastada nõuetele vastavaks.

AS Kärkla Veevärk kogu saastetasu 5635 € kujunemine on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 10).

Tabel 10 Saastetasude kujunemine 2015.a-l

	SAASTETASU 2015	Tasumäär (€/t)	Saastekogus (t)	Suubla koefitsient	Efektiivsus e koefitsient	Kokku (€)
1.	Rõõsna, Käina, Kassari, Viskoosa					
2.	BHT7	1 435	0,54558	1,5	0,5	587
3.	HA	552,89	1,11539	1,5	0,5	463
4.	P	12 014	0,09400	1,5	0,5	847
5.	N	2 826	1,40215	1,5	0,5	2 972
6.	nafta	4 582	0,00080	1,5	0,5	3
7.	Männamaa, Suuremõisa, Tempa, Lauka					
8.	BHT7	1 435	0,13863	1	0,5	99
9.	HA	552,89	0,23777	1	0,5	66
10.	P	12 014	0,04200	1	0,5	252
11.	N	2 826	0,24492	1	0,5	346
12.	KOKKU					5 635
13.	Sellest veeteenuse hinnas	2,934		%		5 470

BHT₇ - orgaanilised ained (v.a ühealuselised fenoolid ning v.a nafta, naftasaadused, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadused) ümberarvestatuna nende lagundamise biokeemiliseks hapnikutarbeks seitsme ööpäeva jooksul;

HA – heljum;

P - fosforiühendid ümberarvestatuna üldfosforiks;

N - lämmastikuühendid ümberarvestatuna üldlämmastikuks;

Nafta jms - naftat, naftasaadusi, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadusi.

Konkurentsiameti seisukoht saastetasu osas

Kuna saastetasu kujuneb saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja saastetasumäärade vähendamist kajastava efektiivsuse koefitsiendi korrutisena, analüüsib Konkurentsiamet kõiki saastetasu arvutamise aluseks olevaid komponente eraldiseisvalt.

Saastekogused

Hinnangu andmiseks saastekogustele analüüsis Konkurentsiamet saastekoguste dünaamikat aastatel 2012-2014. Kuna saastekogused sõltuvad olulisel määral ka puhastatava reovee kogusest, leidis Konkurentsiamet AS Kärkla Veevärk poolt 2015.a-ks prognoositud saastekogustele hinnangu andmiseks saastekoguste erikulu (saastekogus jagatud reovee ärajuhtimise ja puhastamise, s.h. puhastamisvõime müügi mahuga). Ülevaade saastekogustest

ning saastekoguste erikuludest on esitatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 11). Tabelis on kajastatud erinevatest reoveepuhastitest väljuva heitvee saasteainete kogused aastate lõikes reoveepuhastite osas summeerituna.

Tabel 11 AS Kärkla Veevärk saastekogused ja erikulud aastatel 2012 – 2015

	Saastekoguste erikulud		2011	2012	2013	2014	2015
1.	BHT7	t	0,77875	1,07861	0,82178	0,66217	0,68421
2.	erikulu	kg/tuh m ³	6,5173	8,6662	6,6214	5,0185	5,0185
3.	muutus	%			-23,6	-24,2	0,0
4.	HA	t	1,52726	1,03473	1,07848	1,31893	1,35317
5.	erikulu	kg/tuh m ³	12,7815	8,3136	8,6898	9,9960	9,9251
6.	muutus	%			4,5	15,0	-0,7
7.	P	t	0,13984	0,13418	0,12045	0,13672	0,13600
8.	erikulu	kg/tuh m ³	1,1703	1,0781	0,9705	1,0362	0,9975
9.	muutus	%			-10,0	6,8	-3,7
10.	N	t	1,50045	1,73567	1,33426	1,69187	1,64707
11.	erikulu	kg/tuh m ³	12,5571	13,9454	10,7507	12,8225	12,0808
12.	muutus	%			-22,9	19,3	-5,8
13.	nafta	t		0,00072	0,01279	0,00078	0,00080
14.	erikulu	kg/tuh m ³		0,0058	0,1030	0,0059	0,0058
15.	muutus	%			1671,0	-94,3	-1,1
16.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügiimaht	m ³ /aastas	119 490	124 462	124 109	131 946	136 337
17.	Reoveepuhastite arv	tk	6	7	7	9	9

Tabelist (vt Tabel 11) selgub, et saasteainete koguste erikulud puhastatava reovee mahu suhtes on aastatel 2012 – 2014 erinevate saasteainete osas käitunud erinevalt: kord kasvanud, kord vähenenud. BHT7 erikulu on vähenenud iga-aastaselt ning ülejäänud saasteainete erikulud on kõik 2014.a-l kasvanud. Erikulude kasvu põhjuseks 2014.a-l on AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonna suurenemisest tingitud 2 reoveepuhasti lisandumine, mis ei puhasta reovett sedavõrd puhtaks kui varem tegevuspiirkonda kuulunud reoveepuhastid. Samuti ei ole lisandunud puhastite osas näha lähiajal ette rekonstrueerimisi.

2015.a-ks prognoositud saastekogustele hinnangu andmiseks võrdleb Konkurentsiamet 2015.a prognoositud saastekoguste erikulusid 2014.a saastekoguste erikuludega, kuna AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonna suurenemise tõttu 2014.a alguses on 2015.a-ga võrreldav periood üksnes 2014.a. Tabelist (vt Tabel 11 veerg 2015) ilmneb, et kõik 2015.a-ks prognoositud saastekoguste erikulud on kas madalamad või võrdsed 2014.a erikuludega ning jäävad vee-erikasutusloas sätestatu piiresse.

Tabelist (vt Tabel 11 veerg 2015) selgub, et AS Kärkla Veevärk on prognoosinud BHT7 saasteaine erikulu võrdseks 2014.a erikuluga ning HA, P, N ja nafta erikulud madalamaks 2014.a erikulust, **mistõttu peab Konkurentsiamet põhjendatuks BHT7 erikulu 5,0185**

kg/tuh m³, HA erikulu 9,9251 kg/tuh m³, P erikulu 0,9975 kg/tuh m³, N erikulu 12,0808 kg/tuh m³, nafta erikulu 0,0058 kg/tuh m³.

Konkurentsiameti poolt põhjendatud loetud erikuludest, mis ei ületa vee erikasutuslubades sätestatud suurimaid lubatud saasteainete sisaldusi ja ühiskanalisatsiooni kaudu ärajuhitava reovee ning pургitava reovee müügitahust (136 337 m³), lähtuvalt loeb Konkurentsiamet põhjendatuks AS Kärđla Veevark poolt 2015.a-ks prognoositud saasteaine BHT₇ koguse 0,68421 t, saasteaine HA koguse 1,35317 t, saasteaine P koguse 0,13600 t, saasteaine N koguse 1,64707 t, saasteaine nafta koguse 0,00080 t.

Saastetasumäärad

Konkurentsiamet peab põhjendatuks AS Kärđla Veevark poolt 2015.a saastetasu arvutustes kasutatud saastetasumäärasid (BHT₇ 1435 €/t; HA 552,89 €/t; P 12 014 €/t; N 2826 €/t, nafta 4582 €/t), kuna need vastavad KeTS § 20 lg-s 1 loetletud 2015.a-l kehtivatele saastetasumääradele.

Suubla koefitsient

Vee erikasutuslubade nr L.VV/318820, L.VV/319320, L.VV/323298, L.VV/326025 ja L.VV/326707 kohaselt kasutab AS Kärđla Veevark:

- Rõõsna ja Viskoosa puhastite suublana Läänemerd, Kassari ja Käina puhastite suublana Käina lahte, millele rakendatakse vee erikasutusloa kohaselt KeTS § 20 lg 2 p 2 alusel sätestatud suubla koefitsienti 1,5 ning
- Suuremõisa puhasti suublana Suuremõisa jõge, Tempa puhasti suublana Tempa kraavi, Lauka puhasti suublana Jaanigu peakraavi ning Männamaa puhasti suublana Tulimurru peakraavi, millele rakendatakse vee erikasutusloa kohaselt KeTS § 20 lg 2 alusel sätestatud suubla koefitsienti 1.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks Rõõsna, Viskoosa, Kassari ja Käina puhastite puhul suubla koefitsienti 1,5 ning Suuremõisa, Tempa, Lauka ja Männamaa puhastite puhul suubla koefitsienti 1, kuna need põhinevad vee-erikasutusloas KeTS § 20 lg 2 alusel sätestatud suubla koefitsientidel.

Saastetasumäärade vähendamine ehk efektiivsuse koefitsient

KeTS § 20 lg 5 sätestab, et kui kõik saastetasu maksja väljalaskme heitvett iseloomustavad näitajad on vee erikasutusloaga määratud heitvee reostusnäitajate piirväärtustest väiksemad või nendega võrdsed ning vee erikasutaja on esitanud vee erikasutusloa andjale veeseaduse § 21 punktis 6 nimetatud aruande tähtpäevaks ja nõutud andmete ulatuses, vähendatakse KeTS § 20 lg 1 kehtestatud saastetasumäärasid selle väljalaskme osas kaks korda. **Kuna AS Kärđla Veevark tegevuspiirkonna reoveepuhastitest väljuva heitvee saastekogused on 2015.a-l prognoositud vastama AS Kärđla Veevark vee erikasutuslubades määratud heitvee reostusnäitajate piirväärtustele ning vee erikasutusloa andjale peavad olema tähtaegselt esitatud aruanded, siis on AS Kärđla Veevark puhul põhjendatud KeTS § 20 lg 5 tulenevalt rakendada saastetasude arvutamisel efektiivsuskoefitsienti 0,5 ehk vähendada saastetasumäärasid kaks korda.**

Saastetasu kujunemine

Korrutades iga saasteaine puhul Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud saastekoguse, saastetasumäära, suubla koefitsiendi ja efektiivsuse koefitsiendi, saame konkreetse saasteaine keskkonda juhtimise eest makstava saastetasu. Kõikide saasteainete keskkonda juhtimise eest makstavaks saasteasuks kujuneb 5635 € (vt Tabel 10 rida 12). Kujunenud saastetasu summast on AS Kärkla Veevärk eristanud muu tegevusega ehk pargimisteenuse osutamisega (4000 m³) seotud teenuste mahu osakaalu **2,934%** ($4000 \times 100 / 136\,337 = 2,934\%$) alusel pargitava reovee puhastamisega seotud osa. Veeteenuse hinda mittelülitavaks kuluks ehk pargitava reovee juhtimisega seotud saastetasuks kujuneb 165 € ($5635 \text{ kogukulu saastetasule} \times 2,934 \text{ pargitava reovee osakaal} / 100 = 165 \text{ €}$). **Seega kujuneb AS Kärkla Veevärk veeteenuse hinda lülitavaks põhjendatuks saastetasuks 5470 € ($5635 - 165 = 5470 \text{ €}$).**

Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 14 lg 2 p 1 ja 3 alusel põhjendatuks lülitada veeteenuse hinda saastetasu 5470 €, kuna nimetatud summa on kujunenud Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud saastekoguste korrumtamisel KeTS § 20 lg 1 toodud 2015.a saastetasumäärade ning KeTS § 20 lg 2 alusel vee erikasutusloas määratud suubla koefitsiendi ja KeTS § 20 lg 5 sätestatud nn efektiivsuse koefitsiendiga ning saadud saastetasust on eristatud põhjendatud osakaalu alusel muu tegevusega seotud saastetasu.

6.2 Kontrollitavad kulud

Kaalutlusi, kas veeteenuse hinda lülitatud kontrollitavad kulud on ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 alusel põhjendatud, teostab Konkurentsiamet tuginedes Juhendi p 4.2 kuni 4.8.

Kontrollitavate kuludena defineerib Konkurentsiamet vastavalt Juhendi punktile 4.3 kulusid, mida ettevõtja saab mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu.

Juhendi punkti 4.6 kohaselt ei lülitata veeteenuse hindadesse alljärgnevaid kuluartikleid (analoogselt Vee Määrusega, mida rakendatakse juhul, kui vee-ettevõtja hind ei vasta ÜVVKS-s kajastatud põhimõtetele):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) veeteenuse vahendajatele makstavad tasud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) seaduse alusel vee-ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) vee-ettevõtja tulumaksukulu (näiteks dividendide tulumaksu kulu);
- 8) teised ettevõtte majandusanalüüsi käigus mittepõhjendatuks osutunud kulud.

Juhendi punkti 4.8 kohaselt kasutatakse ettevõtja kulude analüüsi süstemaatilisel teostamisel muuhulgas alljärgnevaid meetodeid:

- 1) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus tarbijahinnaindeksi²⁵ (THI) dünaamikaga;
- 2) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh. eksperthinnangud);

²⁵ THI väljendab üldises majanduskeskkonnas aset leidva kulude kasvu dünaamikat, mis avaldub lõpptulemusena keskmise tarbija ostukorvi hinna muutuses.

- 3) vee-ettevõtja tegevuskulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste vee-ettevõtjate näitajatega.

AS Kärkla Veevärk poolt veeteenuse hinda lülitatavad kontrollitavad kulud 245 026 €

AS Kärkla Veevärki on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud kontrollitavateks kuludeks kokku 245 026 €, sellest:

- 1) kulud elektrienergiale 50 318 €;
- 2) muud kontrollitavad tegevuskulud 194 708 € (sh tööjõukulu 100 708 €).

Nimetatud kontrollitavatele tegevuskuludele annab Konkurentsiamet käesoleva otsuse järgnevatel punktides eraldi hinnangu. Kontrollitavate tegevuskulude põhjendatust hindab Konkurentsiamet AS Kärkla Veevärk poolt Hinnataotlusega esitatud andmete ning menetluse käigus saadud selgituste alusel.

6.2.1. Elektrienergia kulu

AS Kärkla Veevärk poolt esitatud andmed elektrienergia kulu 50 318 € osas

Hinnataotluse kohaselt prognoosib AS Kärkla Veevärk 2015.a-l veeteenuse osutamisel tarbitavaks elektrienergia koguseks 545 476 kWh ja elektrienergia kuluks veeteenuse hinnas 50 318 €.

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia kulu 50 318 € osas

Elektrikulu kujuneb elektrienergia koguse korrutamisel elektrienergia hinna, võrguteenuse hinna, elektriaktsiisi ning taastuvenergia tasu summaga, mistõttu annab Konkurentsiamet alljärgnevalt kõikidele eelnimetatud elektrikulu arvutamise aluseks olevatele komponentidele hinnangu eraldiseisvalt.

Vee-ettevõtja kasutab elektrienergiat võetud vee teenuse osutamiseks (veetöötlus ja vee pumpamine) ning reovee ärajuhtimiseks (pumpamine) ja puhastamiseks.

Parema hinnangu andmiseks prognoositud elektrienergia kulule annab Konkurentsiamet kõigepealt hinnangu eraldi võetud vee teenusega seotud ning eraldi reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega seotud prognoositud elektrienergia kogusele.

Võetud vee teenusega seotud elektrienergia kogus

Võetud vee teenusega seotud elektrienergiat tarbib AS Kärkla Veevärk vee töötlemisel (puhastamisel) ja vee pumpamisel pumplates. Konkurentsiamet koostas AS Kärkla Veevärk poolt esitatud andmete alusel tabeli võetud vee teenuse osutamiseks tarbitud elektrienergia koguste kohta (vt Tabel 12):

Tabel 12 AS Kärkla Veevärk võetud vee teenusega seotud elektrienergia kulu

	Elektri kogus		2011	2012	2013	2014	2015
1.	Võetud vee teenusega seotud elektrienergia kogus	kWh	238 868	224 740	207 864	214 018	214 110
2.	Ammutatud vee kogus	m ³	215 712	207 573	213 390	204 870	207 719
3.	Erikulu	kWh/m ³	1,107	1,083	0,974	1,045	1,031

4.	<i>Erikulu muutus</i>	%		-2,2	-10,0	7,3	-0,5
5.	Puurkaevude arv	tk	14	14	14	17	17
6.	Veepumplate arv	tk	14	14	14	17	17
7.	Veetöötusjaamade arv	tk	6	7	7	9	9
8.	Ühisveevärgi torustike pikkus	km	57,6	58,1	58,6	71,4	75,5

Elektrikulu on sõltuvuses ammutatud vee kogusest, mistõttu hinnangu andmiseks võetud vee teenusega seotud elektrienergia kogusele leidis Konkurentsiamet elektrienergia erikulu ammutatud vee koguse suhtes (vt Tabel 12 rida 3). Tabelis (vt Tabel 12 rida 3) on näha, et elektrienergia erikulu on perioodil 2012 – 2014 kõikunud; 2012.a-l langes 2,2%, 2013.a-l langes 10,0% ning 2014.a-l kasvas 7,3%. Olukorras, kus elektrienergia erikulu kord kasvab kord kahaneb kasutab Konkurentsiamet hinnangu andmisel prognoositud elektrienergia erikulu võrdlemist eelmiste perioodide keskmise elektrienergia erikuluga. Perioodi 2011.a kuni 2014.a keskmiseks elektrienergia erikuluks on 1,052 kWh/m³ (1,107 + 1,083 + 0,974 + 1,045 = 1,052). 2015.a-ks on AS Kärkla Veevärk prognoosinud elektrienergia erikuluks 1,031 kWh/m³, mis on väiksem eelneva perioodi keskmisest elektrienergia erikulust (1,052 kWh/m³) ja ka eelmise, s.t 2014.a elektrienergia erikulust 1,045 kWh/m³.

Kuna AS Kärkla Veevärk on elektrienergia erikulu (1,031 kWh/m³) 2015.a-l prognoosinud madalamaks varasema perioodi (2011.a-2014.a) keskmisest elektrienergia erikulust (1,052 kWh/m³), siis peab Konkurentsiamet põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt prognoositud võetud vee teenusega seotud elektrienergia erikulu ja sellest lähtuvat elektrienergia kogust võetud vee teenuse osutamisel 214 110 kWh.

Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega seotud elektrienergia kogus

Reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergiat tarbib AS Kärkla Veevärk reovee pumplates ning reoveepuhastusjaamades. Konkurentsiamet koostas AS Kärkla Veevärk poolt esitatud andmete alusel tabeli tarbitud reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia koguste kohta (vt Tabel 13).

Tabel 13 AS Kärkla Veevärk reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega seotud elektrienergia kulu

	Elektri kogus		2011	2012	2013	2014	2015
1.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenusega seotud elektrienergia kogus	kWh	377 660	368 470	306 515	345 585	375 425
2.	Reovee müügimaht	m ³	115 488	120 366	120 588	128 483	132 337
3.	Erikulu	kWh/m ³	3,2701	3,0613	2,5418	2,6897	2,8369
4.	<i>Erikulu muutus</i>	%		-6,39	-16,97	5,82	5,47
5.	Veeteenuse hinda lülitatav elektrienergia kogus	kWh					331 366
6.	Reovee pumplate arv	tk	34	34	34	40	45
7.	Reoveepuhastite arv	tk	6	7	7	9	9
8.	Ühiskanalisatsiooni torustiku pikkus	tk	50,7	51,1	52,1	59,9	64,3

2014.a-l suurenes AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonna laienemise tõttu reovee pumplate arv 6 võrra, reoveepuhastite arv 2 võrra ning ühiskanalisatsiooni torustiku pikkus 7,8 km võrra

(vt Tabel 13 rida 6 kuni rida 8), mistõttu suurenes 2014.a-l ka elektrienergia tarbimine. 2015.a-l lisandub 5 reovee pumplat ning torustiku pikkus kasvab 4,4 km võrra. Kuna reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia kogus sõltub ka ärajuhitava ja puhastatava reovee kogusest, siis hinnangu andmiseks elektrienergia kogusele leidis Konkurentsiamet elektrienergia erikulu reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügitulu (sh purgitav reovesi) suhtes jagades reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia koguse reovee ärajuhtimise ja puhastamise müügituluga (vt Tabel 13 rida 3).

Tabelist on näha, et erikulu on 2012.a-l võrreldes eelneva aastaga vähenenud 6,39% võrra, 2013.a-l võrreldes eelneva aastaga vähenenud 16,97% võrra ning 2014.a-l kasvanud 5,82% võrra (vt Tabel 13 rida 3). Kuna reovee ärajuhtimine ja puhastamine on sõltuvuses ilmastikutingimustest, siis kahandamiseks ilmastiku mõju reovee ärajuhtimise ja puhastamisele erikulule võrdleb Konkurentsiamet prognoositud elektrienergia erikulu eelmise perioodi (2011.a-2014.a) keskmise reovee ärajuhtimise ja puhastamise elektrienergia erikuluga. Perioodi 2011.a-2014.a keskmine reovee ärajuhtimise ja puhastamise erikulu on $2,8912 \text{ kWh/m}^3$ [(3,2701 + 3,0613 + 2,5418 + 2,6897 = 2,8912) vt Tabel 13 rida 3] AS Kärkla Veevõrk on prognoosinud reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia erikulust $2,8369 \text{ kWh/m}^3$, mis jääb madalamale eelmise perioodi (2011.a-2014.a) keskmisest elektrienergia erikulust ($2,8912 \text{ kWh/m}^3$). **Konkurentsiamet peab põhjendatuks reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia erikulu $2,8369 \text{ kWh/m}^3$, kuna see on madalam eelmiste perioodide keskmisest reovee ärajuhtimise ja puhastamise erikulust.** Põhjendatud elektrienergia erikulust ($2,8369 \text{ kWh/m}^3$) ja reovee müügitulust (sh purgitud reovee ning ülenormatiivselt reostunud reovee müügitulu; kokku 132 337 m³) lähtuvalt kujuneb kogu reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia koguseks 375 425 kWh.

Veeteenuse hinda lülitatava elektrienergia koguse leidmiseks tuleb elektrienergia kogusest 375 425 kWh-st maha lahutada purgimisega seotud elektrienergia kogus (11,7358% kogu reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia kogusest; leitud purgimise teenuse mahtu ja 4 korda suuremat reovee kontsentratsiooni arvesse võttes), mille tulemusena kujuneb veeteenuse hinda lülitatavaks põhjendatud reovee ärajuhtimise ja puhastamisega seotud elektrienergia koguseks 331 366 kWh [375 425 × 88,2642% (100-11,7358=88,2642) = 331 366].

Elektrienergia hind

2013.a-l toimus elektriturul avanemine ning AS Kärkla Veevõrk hakkas elektrienergiat ostma vabaturult. Elektrienergia ostmiseks vabaturult korraldas Eesti Vee-ettevõtete Liit (edaspidi EVEL) 2014.a-l ühishanke „EVEL-iga seotud isikute elektrienergia ühishange“.

Ühishankel esitasid oma pakkumised kolm erinevat elektrienergia müüjat 6 erineva riskitasemega hinnapaketi osas, mis koosnesid kas täielikult või osaliselt fikseeritud hinnast ning fikseerimata hinnast ehk börsihinnast, millele lisandub müügituluga. Hanke raames valis AS Kärkla Veevõrk paketi „Börsihinnaga pakett 12 kuuks“, mille osas tegi soodsaima pakkumise Eesti Energia AS pakkudes müügituluga **0,46 €/MWh** ehk 0,046 €senti/kWh. Seega kujuneb AS Kärkla Veevõrk elektrienergia hind 100% ulatuses börsihinnast ning börsihinnale lisanduvast marginaalist. Mida suurema osa elektrienergiast ostab vee-ettevõtja börsihinnaga seda suurema riskiastmega paketi on tegemist, sest börsil toimuvat on raske ette ennustada.

AS Kärkla Veevärk poolt prognoositud 2015.a elektrienergia hinnale hinnangu andmiseks kasutas Konkurentsiamet järgmisi andmeid:

1. Nord Pool Spot²⁶ elektrituru viimase 12 kuu elektrienergia keskmist päev ette börsihinda, mis perioodil september 2014 kuni august 2015 (eelnenud 12 kuud) on 3,423 €senti/kWh ja
2. Eesti Energia AS poolt pakutud soodsaimat börsihinnaga pakatile lisatavat müüгимarginaali 0,046 €senti/kWh.

Eeltoodust tulenevalt peab Konkurentsiamet AS Kärkla Veevärk veeteenuse hinnas põhjendatuks elektrienergia hinda 3,469 €senti/kWh ($3,423 + 0,046 = 3,469$), kuna see võrdub eelneva 12 kuu keskmise päev ette börsihinna (3,423 €senti/kWh) ja EVEL-i ühishanke raames börsihinnaga pakettidele pakutava soodsaima müüгимarginaali (0,046 €senti/kWh) alusel arvutatud elektrienergia hinnaga.

Elektriaktsiis ja taastuenergia tasu

Lähtuvalt alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lg 12 sätestatust lisandub elektrienergia hinnale elektriaktsiis **0,447 senti/kWh** ning lähtuvalt elektrituruseaduse § 59² lg 1 taastuenergia tasu **0,89 senti/kWh**²⁷.

Võrguteenuse hind

AS Kärkla Veevärk ostab elektrienergia võrguteenust jaotusvõrgu ettevõtjalt Elektrilevi OÜ pakettidega VÕRK1, VÕRK2, VÕRK4, VML2, VMA2 ja VMA4 Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud hindadega. AS Kärkla Veevärk poolt prognoositud veeteenuse osutamisel kasutatavad võrguteenuse tasud vastavad Konkurentsiameti poolt 23.12.2013 otsusega nr 7.1-5/13-013 kooskõlastatud võrgutasudele. AS Kärkla Veevärk poolt veeteenuse osutamiseks kasutatavate objektide elektritarbimisest ja Konkurentsiameti poolt eelnimetatud otsusega kooskõlastatud võrgutasudest lähtuvalt kujuneb kaalutud keskmiseks võrguteenuse tasuks võetud vee teenuse osutamisel 4,3857 €senti/kWh ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisel 4,4399 €senti/kWh.

Konkurentsiamet peab põhjendatuks kaalutud keskmist võrguteenuse tasu võetud vee teenuse osutamisel 4,3857 €senti/kWh ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisel 4,4399 €senti/kWh, sest see on kujundatud Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud elektrienergia kogusest ja Konkurentsiameti otsusega nr 7.1-5/13-013 kooskõlastatud võrguteenuse tasudest lähtuvalt.

Elektrienergia kulu kujunemine

Konkurentsiamet, kontrollinud et:

- AS Kärkla Veevärk on vabaturult ostetava elektrienergia hinna kujundanud lähtuvalt Nord Pool Spot elektrituru viimase 12 kuu elektrienergia keskmist päev ette börsihinnast (3,423 €senti/kWh) ja EVEL'i poolt korraldatud hanke tulemusena soodsaimast elektrienergia hinna marginaalist (0,046 €senti/kWh), mille kohaselt kujuneb elektrienergia hinnaks kokku 2015.a-I 3,469 €senti/kWh;

²⁶ <http://www.nordpoolspot.com/#/nordic/table>

²⁷ <http://elering.ee/taastuenergia-tasu-suurus-on-jargmisesel-aastal-089-senti-kilovatt-tunni-kohta/>

- AS Kärkla Veevärk on 2015.a elektrienergia võrguteenuse tasu prognoosimisel lähtunud Konkurentsiameti poolt 23.12.2013 otsusega nr 7.1-5/13-013 kooskõlastatud võrguteenuse tasudest, mille rakendamise tulemusena Konkurentsiameti poolt põhjendatuks peetud elektrienergia kogustele on kujunenud kaalutud keskmiseks võrguteenuse tasuks võetud vee teenuse osutamisel 4,3857 €senti/kWh ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisel 4,4399 €senti/kWh;
- elektriaktsiis vastab alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse § 66 lg 12 sätestatud elektriaktsiisile (0,447 senti/kWh) ja taastuvenergia tasu vastab elektrituruseaduse § 59² lg 1 tulenevalt kehtestatud taastuvenergia tasule (0,89 senti/kWh),

peab põhjendatuks võetud vee teenuse osutamisel elektrienergia kaalutud keskmist hinda 9,1917 €senti/kWh ($3,469 + 4,3857 + 0,447 + 0,89 = 9,1917$) ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisel elektrienergia kaalutud keskmist hinda 9,2459 €senti/kWh ($3,469 + 4,4399 + 0,447 + 0,89 = 9,2459$).

Veeteenuse hinda ei lülitata purgitava reovee puhastamisega seotud elektrienergia kulu.

Tulenevalt Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud elektrienergia kogustest (võetud vee elektrienergia kogus 214 110 kWh ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise elektrienergia kogus 331 366 kWh) ja keskmisest elektrienergia hinnast (võetud vee elektrienergia hind 9,1917 €senti/kWh ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise elektrienergia hind 9,2458 €senti/kWh), loeb Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 tulenevalt põhjendatuks lülitada võetud vee teenuse hinda elektrienergia kulu 19 680 € ($214\ 110 \times 9,1917 / 100 = 19\ 680$) ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda 30 638 € ($331\ 366 \times 9,2459 / 100 = 30\ 638$ €) ehk kokku 50 318 € ($19\ 680 + 30\ 638 = 50\ 318$).

6.2.2. Muud kontrollitavad tegevuskulud

Eelnevalt on Konkurentsiamet punktides 6.1 ja 6.2.1 andnud hinnangu mittekontrollitavatele kuludele ning kontrollitavatest kuludest elektrienergia kulule. Järgnevalt analüüsib Konkurentsiamet muid kontrollitavaid tegevuskulusid.

Juhendi punktist 4.8 tulenevalt kasutab Konkurentsiamet ettevõtja tegevuskulude analüüsil kulude dünaamika jälgimist ajas ja selle võrdlust THI dünaamikaga ning vee-ettevõtja tegevuskulude ja nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemist sarnaste vee-ettevõtjate näitajatega.

Juhendi punkt 4.6.1 kohaselt ei lülitata veeteenuse hinda ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu, sest maksmata arvete kulu lülitamine veeteenuse hinda ning seeläbi korrektselt arveid tasuvate isikute veeteenuse hinda ei ole põhjendatud ja õiglane korrektselt arveid tasuvate tarbijate suhtes. Veeteenuse hind, mis sisaldaks ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulusid ei vastaks ÜVVKS § 14 lg 2 ja selle alusel välja töötatud Juhendi punktis 4.6.1 toodud põhimõtetele.

AS Kärkla Veevärk poolt esitatud andmed muude kontrollitavate kulude 194 708 € osas

Hinnataotluse kohaselt soovib AS Kärkla Veevärk lülitada veeteenuse hinda 2015.a veeteenuse osutamisega seotud muid kontrollitavaid tegevuskulusid summas 194 708 €.

Konkurentsiameti seisukoht muude kontrollitavate tegevuskulude 194 708 € osas

AS Kärkla Veevärk on Hinnataotluse kohaselt prognoosinud kooskõlastatavas veeteenuse hinnas kajastuvateks muudeks kontrollitavateks tegevuskuludeks kokku 194 708 €. Muude kontrollitavate tegevuskulude summa kujunemist kajastab alljärgnev tabel (vt Tabel 14). Tabelis on esitatud vaid kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatud muud kontrollitavad tegevuskulud.

Tabel 14 Muud kontrollitavad tegevuskulud

	Muud kontrollitavad tegevuskulud		2011	2012	2013	2014	2015
1.	Kemikaalide kulu	€	6 743	6 100	4 860	4 938	5 180
2.	Riigilõiv	€	452	1 111	1 826	1 592	1 100
3.	Maamaks	€	150	152	175	177	211
4.	Raskeveokimaks	€	345	345	348	345	345
5.	Kulu analüüside teostamiseks	€	5 414	7 152	5 682	5 456	5 210
6.	Remondi-ja hoolduskulud	€	20 401	20 465	18 990	15 017	14 600
7.	Kulud töövahenditele	€	4 501	4 184	9 471	10 319	11 500
8.	Bürookulud	€	5 706	8 686	8 846	9 241	9 550
9.	Transpordikulud, sõidukite majandamise kulud	€	25 918	28 343	32 324	33 149	35 144
10.	Infotehnoloogilised kulud	€	2 639	3 946	865	800	770
11.	Kindlustuskulud	€	4 347	4 935	5 908	5 323	5 600
12.	Töötervishoiu ja -ohutuse alased kulud, tööriietus	€	1 002	1 442	181	634	700
13.	Lähetuskulud	€	431	418	463	197	205
14.	Koolituskulud	€	250	38	602	168	185
15.	Muud mitmesugused tegevuskulud	€	1 585	1 086	1 022	2 269	2 150
16.	EVEL liikmemaks	€	1 385	1 500	1 540	1 530	1 550
17.	Tööjõukulud	€	102 836	98 614	101 295	122 574	100 708
18.	KOKKU	€	184 105	188 516	194 397	213 728	194 708
19.	<i>Muutus võrreldes eelmise aastaga</i>	%			3,12	9,94	-8,90
20.	Tarbijahinnaindeksi (THI) muutus	%	5	3,9	2,8	-0,1	0,2
21.	Müügiimaht kokku	m ³	247 363	253 426	258 930	271 596	279 744
22.	<i>Erikulu</i>	€/m ³	0,74	0,74	0,75	0,79	0,70

Võrreldes eelneva aastaga on veeteenusega seotud muud kontrollitavad tegevuskulud 2013.a-l suurenenud 3,12% võrra ja 2014.a-l 9,94% võrra (vt Tabel 14 rida 19 veerud 2013 – 2014). 2015.a-ks prognoosib AS Kärkla Veevärk muude kontrollitavate tegevuskulude summaks 194 708 €, mis on 8,9% võrra vähem 2014.a tasemest ning ligilähedane 2013.a tasemega [erinevus vaid 0,16% ($194\,708 / 194\,397 \times 100 - 100 = 0,16\%$)].

Hindamaks AS Kärkla Veevärk poolt 2015.a-ks prognoositud muude kontrollitavate tegevuskulude summat 194 708 € ning arvestades seejuures ka müügiimahu muutust, leiab Konkurentsiamet AS Kärkla Veevärk muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu kogu müügiimahu suhtes. AS Kärkla Veevärk muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu (muude kontrollitavate tegevuskulude summa jagatud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja

puhastamise teenuse müüginahuga) on aastatel 2012-2014 olnud vahemikus 0,74 €/m³ kuni 0,79 €/m³ (vt Tabel 14 rida 22 veerud 2012-2014). 2015.a-ks prognoositud andmetel ning Konkurentsiameti poolt käesoleva otsuse p 5.1.1 ja 5.1.2 põhjendatuks loetud müüginahust tulenevalt kujuneb 2015.a-l muude kontrollitavate tegevuskulude erikuluks **0,70 €/m³**, mis on madalam varasema perioodi (2012.a – 2014.a) vastavast näitajast.

Juhendi punktist 4.8.3 lähtuvalt võrdleb Konkurentsiamet AS Kärkla Veevärk muude kontrollitavate tegevuskulude erikulu teiste võrreldavate vee-ettevõtjate vastava näitajaga. AS-ga Kärkla Veevärk võrreldavad vee-ettevõtjad on need, kes samuti tegelevad ise vee tootmisega ja reovee puhastamisega ning kelle müüginahu ja torustike pikkuse suhe jääb AS Kärkla Veevärk müüginahu ja torustiku pikkuse suhtega **2,0 tuh m³/km** [279 744 / 1000 (vt Tabel 14 rida 21 veerg 2015) / 139,8 (vt Tabel 4 rida 6 ja rida 8 veerg 2015) = 2,0] võrreldavasse vahemikku **1,2 – 2,8 tuh m³/km** s.t +/- 40% AS Kärkla Veevärk müüginahu ja torustike pikkuse suhtest.

Kuna AS Kärkla Veevärk muude tegevuskulude erikulu 0,70 €/m³ ei ületa võrreldavate vee-ettevõtjate muude kontrollitavate tegevuskulude kaalutud keskmist erikulu²⁸ ning 2015.a-ks prognoositud erikulu on madalam perioodi 2012.a – 2014.a erikulust, loeb Konkurentsiamet prognoositud erikulu 0,70 €/m³ ja sellest tuleneva muude kontrollitavate tegevuskulude summa 194 708 € lülitamise veeteenuse hinda ÜVVKS § 14 lg 2 p 1, 3 ja 4 lähtuvalt põhjendatuks.

7. Investeeringud

ÜVVKS § 14 lg 2 punktist 2 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud olemasolevate ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkuse tagamiseks, mistõttu on oluline hinnata investeeringute põhjendatust veeteenuse hinnas. ÜVVKS § 14 lg 2 p 6 tulenevalt peab veeteenuse hind katma investeeringud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni, sealhulgas sademeveekanaliseerimise arendamiseks ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel konkreetsetes arenduspiirkonnas, kus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga ühendatakse rohkem kui 50 protsenti elamuid, mille ehitusluba on välja antud enne 1999. aasta 22. märtsi. ÜVVKS § 14² lg 10 on sätestatud Konkurentsiametile kohustus küsida valla- või linnavalitsuselt arvamust Hinnataotluse vastavuse kohta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale. Valla- või linnavalitsuse ülesanne on läbi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kava **tagada ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni süsteemide jätkusuutlikkus**. Kui kohalik omavalitsus on kinnitanud vee-ettevõtja poolt prognoositud investeeringute kava vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale, on investeeringute lülitamisega veeteenuse hinda tagatud ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 2 täitmine.

Hinnataotluse kohaselt taotleb AS Kärkla Veevärk 2015.a-l 132 962 € ulatuses omavahenditest ja kohustustest teostatud investeeringute lülitamist veeteenuse hinda. AS Kärkla Veevärk poolt Hinnataotluse kohaselt aastatel 2011 – 2015 teostatud ja teostatavad investeeringud on kajastatud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 15):

²⁸ Analüüsitava ettevõtja näitaja põhjendatusele hinnangu andmisel lähtub Konkurentsiamet võrreldavate ettevõtjate näitajate erikulude kaalutud keskmisest, sealjuures on kaaluks ettevõtjate müüginahud.

Tabel 15 AS Kärkla Veevärk investeeringud

	Investeeringud		2011	2012	2013	2014	2015
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud							
	Veearustuse teenus	€	1 042	7 697	7 182	136 464	66 481
1.1	Hiiu vald	€	1 042	4 556	490	100 000	66 481
1.1.1	sh uusehitused ja seadmed	€					
1.1.1.1	Veok Renault Trafic	€	1 042				
1.1.1.2	Alato tn 22 Kanarbiku tn 9a veetorustik	€		2 545			
1.1.1.3	Vabaduse tn 50 veetorustik	€		2 011			
1.1.1.4	Kärkla joogivee puurkaevpumppla kinnistu	€			490		
1.1.1.5	Kärkla joogivee veehaarde kinnistu	€				650	
1.1.1.6	Sadama tn 29-28 veetorustik	€				4 152	
1.1.1.7	Neste tankla veetorustik	€				2 381	
1.1.1.8	Luite tn 2/4,5,7 veetorustik	€				2 558	
1.1.1.9	Lodju tn 16 veetorustik	€				2 172	
1.1.1.10	Käina mnt (Riigimaantee nr 81) veetorustik	€				16 561	
1.1.1.11	Oja tn 3,6,8,10,12 joogiveetorustik	€				2 634	
1.1.1.12	Kõrgessaare Sadama tee joogivee pumbamaja	€				6 446	
1.1.1.13	Kõrgessaare Tööstuse tee joogivee pumbamaja	€				24 923	
1.1.1.14	Kõrgessaare Tööstuse tee joogivee pumbamaja kinnistu	€				208	
1.1.1.15	Kõrgessaare Sadama tee joogivee pumbamaja kinnistu	€				176	
1.1.1.16	Lauka joogivee pumbamaja kinnistu	€				300	
1.1.1.17	Kõrgessaare veetorustik(2013)	€				36 839	
1.1.1.18	Kärkla III	€					62 552
1.1.1.19	Kärkla III lõpetamata ehitistest	€					3 929
1.2	Käina vald	€	0	3 142	6 082	5 821	0
1.2.1	sh uusehitused ja seadmed	€					
1.2.1.1	Lõokese tn veetorustik	€		3 142			
1.2.1.2	Putkaste joogivee pumbamaja kinnistu	€			10		
1.2.1.3	Hiiu mnt 4a kooli joogiveepumbamaja kinnistu	€			20		
1.2.1.4	Nõmme joogiveepumbamaja kinnistu	€			30		
1.2.1.5	Uus tn veetorustik	€			4 918		
1.2.1.6	Tarbesõiduk Citroen Berlingo	€			1 104		
1.2.1.7	Käina tööstusala joogiveetorustik	€				3 517	
1.2.1.7	Nõmmeküla-Veskimetsa joogiveetorustik	€				2 305	
1.3	Suuremõisa piirkond	€	0	0	610	0	0
1.3.1	sh uusehitused ja seadmed	€					
1.3.1.1	Tempa joogiveetöötuse kinnistu	€			10		
1.3.1.2	Suuremõisa joogiveetöötusjaama kinnistu	€			600		
1.4	Palade piirkond	€	0	0	0	30 642	0
1.4.1	sh uusehitused ja seadmed	€					
1.4.1.1	Kuri küla joogivee pumbamaja kinnistu	€				30	

1.4.1.2	Palade ja Lõpe küla veetorustik	€				17 898	
1.4.1.3	Kuri küla joogivee pumbamaja ja veetorustik	€				5 139	
1.4.1.4	Ala küla veetorustik	€				7 576	
2.	Reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenus	€	1 042	143 051	32 815	159 135	66 481
2.1	Hiiu vald	€	1 042	0	29 861	133 662	66 481
2.1.1	sh uuesehitused ja seadmed	€					
2.1.1.1	Veok Renault Trafic	€	1 042				
2.1.1.2	Kabeli tn 9,10,11,14 survekanalisatsioonitorustik	€				2 478	
2.1.1.3	Väike-Aia tn 3,5 survekanalisatsioonitorustik	€				4 280	
2.1.1.4	Aia tn 6,6a ja Tiigi tn 24 survekanalisatsioonitorustik	€				3 438	
2.1.1.5	Rookopli tn survekanalisatsioonitorustik	€				2 010	
2.1.1.6	Tiigi tn 44,37,42,44,50 ja Karja tn 1,3 survekanalisatsioonitorustik	€				14 156	
2.1.1.7	Käina mnt (Riigimaantee nr 81) kanalisatsioonitorustik	€				16 561	
2.1.1.8	Sadama tn 29-28 kanalisatsioonitorustik	€				4 152	
2.1.1.9	Oja tn 3,6,8,10,12 kanalisatsioonitorustik	€				2 634	
2.1.1.10	Lauka reoveepuhasti kinnistu	€				168	
2.1.1.11	Kõrgessaare reoveepuhasti kinnistu Tuuliku	€				626	
2.1.1.12	Kõrgessaare reoveepuhasti kinnistu	€				484	
2.1.1.13	Lauka ülepumpla kinnistu	€				112	
2.1.1.14	Kärdla reoveepuhasti kinnistu	€				80	
2.1.1.15	Kõrgessaare Tööstuse tee 10a pumpla kinnistu	€				70	
2.1.1.16	Kõrgessaare Sadama tee ülepumpla	€				7 967	
2.1.1.17	Kõrgessaare kanalisatsioonitorustik	€				69 444	
2.1.1.18	Lauka reoveepuhasti	€				22 294	
2.1.1.19	Lauka ülepumpla	€				2 337	
2.1.1.20	Lauka survekanalisatsioonitorustik	€				6 732	
2.1.1.21	Veoauto Volvo FL610 (muda vedu reoveepuhastitest poldritesse)	€				3 500	
2.1.1.22	Kärdla III	€					62 552
2.1.1.23	Kärdla III lõpetamata ehitistest	€					3 929
2.2	Käina vald	€	0	143 051	2 914	0	0
2.2.1	sh uuesehitused ja seadmed	€					
2.2.1.1	Käina reoveepuhasti tehnoloogilised seadmed	€			23 052		
2.2.1.2	Käina reoveepuhasti	€			119 999		
2.2.1.3	Viire tn 5a pumpla kinnistu	€				10	
2.2.1.4	Võilille tn 1a pumpla kinnistu	€				10	
2.2.1.5	Putkaste 17a pumpla kinnistu	€				120	
2.2.1.6	Hiiu mnt 17c pumpla kinnistu	€				10	
2.2.1.7	Käina reoveepuhasti kinnistu	€				680	
2.2.1.8	Roo tn 5a pumpla kinnistu	€				10	
2.2.1.9	Kassari biotiikide kinnistu	€				970	
2.2.1.10	Tarbesõiduk Citroen Berlingo	€				1 104	
2.3	Suuremõisa piirkond	€	0	0	40	0	0

2.3.1	sh uusehitused ja seadmed	€					
2.3.1.1	Tempa reoveepuhasti kinnistu	€			10		
2.3.1.2	Suuremõisa reoveepuhasti kinnistu	€			30		
2.4	Palade piirkond	€	0	0	0	25 474	0
2.4.1	sh uusehitused ja seadmed	€					
2.4.1.1	Palade ja Lõpe küla kanalisatsioonitorustik	€				17 898	
2.4.1.2	Ala küla kanalisatsioonitorustik	€				7 576	
Veeteenuse hinda lülitatavad investeeringud		€	2 083	150 748	39 997	295 599	132 962
7.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris (v.a ühtekuuluvusfondist saadud abi)	€	0	572 203	0	1 207 675	19 434
7.1	Hiiu vald	€	0	0	0	407 505	0
7.1.1	Kärdla linna Käina mnt vee- ja kanalitorustik	€					
7.1.2	Kõrgessaare Sadama tee ülepumpla	€				52 400	
7.1.3	Kõrgessaare kanalisatsioonitorustik	€				180 905	
7.1.4	Lauka reoveepuhasti	€				109 655	
7.1.5	Lauka ülepumpla	€				22 701	
7.1.6	Lauka survekanalisatsioonitorustik	€				41 845	
7.1.7	Kõrgessaare Tööstuse tee joogivee pumbamaja	€				127 868	
7.1.8	Kõrgessaare Sadama tee joogivee pumbamaja	€				45 627	
7.1.9	Kõrgessaare veetorustik(2013)	€				326 339	
7.1.10	Kärdla III lõpetamata ehitistest(KIK)	€				0	19 434
7.2	Käina vald	€	0	572 203	0	0	0
7.2.1	Käina reoveepuhasti	€		479 993			
7.2.2	Käina reoveepuhasti tehnoloogilised seadmed	€		92 210			
7.3	Palade piirkond	€	0	0	0	300 335	0
7.3.1	Ala küla kanalisatsioonitorustik	€				66 834	
7.3.2	Palade ja Lõpe küla kanalisatsioonitorustik	€				71 592	
7.3.3	Kuri küla joogivee pumbamaja ja veetorustik	€				23 483	
7.3.4	Ala küla veetorustik	€				66 834	
7.3.5	Palade ja lõpe küla veetorustik	€				71 592	
8.	Tagastamatu abi (sihtfinantseerimine) arvel teostatud investeeringud veesektoris ainult ühtekuuluvusfondist saadud vahenditest	€	0	0	0	0	699 572
8.1	Hiiu vald	€	0	0	0	0	699 572
8.1.1	Kärdla III	€					699 572
9.	Lõpetamata ehitise saldo aasta lõpus	€	70	33	33	31	0

2015. aastal planeerib AS Kärdla Veevõrk ettevõtte omavahenditest ja kohustustest Kärdla III projekti raames rajada joogivee- ja reovee kanalisatsioonitorustikud Kärdla linna Käina maantee piirkonda ja Kõrgessaare maantee lääne ossa.

28.08.2015 saatis Konkurentsiamet Hiiu, Käina ja Pühalepa Vallavalitsusele järeleparimise, milles küsis Hinnataotluses kajastuvate investeeringute vastavust ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavale vastavalt ÜVVKS § 14² lg 10 sätestatule.

21.09.2015 Pühalepa, 29.09.2015 Käina ning 30.09.2015 Hiiu Vallavalitsuselt saabunud vastuse kohaselt on AS Kärkla Veevärk poolt esitatud Hinnataotluses kajastatud AS Kärkla Veevärk investeeringud vastavuses ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavadele.

Tulenevalt ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 ning Pühalepa, Käina ja Hiiu Vallavalitsuse kinnitusest, et Hinnataotluses kajastatud AS Kärkla Veevärk investeeringud vastavad ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni arendamise kavadele, loeb Konkurentsiamet põhjendatuks veeteenuse hinnas AS Kärkla Veevärk poolt aastatel 2011 - 2015 omavahendite ja kohustuste arvelt teostatud/teostatavaid investeeringuid kokku summas 621 389 €.

8. Reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Kapitalikulu ja reguleeritav vara

Juhendi punkti 5.4 kohaselt on reguleeritava vara määramine vajalik kapitalikulu (põhivara kulumi) ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks. Juhendi punkti 5.5 järgi arvestatakse teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud reguleeritava vara hulka.

Juhendi punkti 5.6 järgi ei arvestata reguleeritava vara hulka :

- põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- immateriaalset põhivara (välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid ning teistele vee-ettevõtjatele tasutud liitumistasud);
- tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- tarbijate poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- mittepõhjendatud investeeringuid.

Juhendi punkti 5.7 järgi kasutatakse reguleeritava vara väärtuse leidmisel bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale.

Juhendi punktist 5.8 tulenevalt arvutatakse reguleeritav vara regulatsiooniperioodil alljärgnevalt:

$$RV = RV_r + KK,$$

kus:

- RV - reguleeritav vara;
- RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;
- KK - käibekapital.

Juhendi punkti 5.9 kohaselt võetakse käibekapitali arvestuse aluseks 5% regulatsiooniperioodi lubatud müügitulust, mis on keskmine monopoolsete ettevõtjate käibekapitali suurus raamatupidamises.

Juhendi punkti 5.10 järgi ei lülitata vertikaalselt integreeritud kontserni kuuluvate ettevõtjate sisekäivet käibekapitali arvestusse.

ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 sätestab, et veeteenuse hind kujundatakse sellisel, et vee-ettevõtjal oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. Seega lähtub Konkurentsiamet reguleeritava vara leidmisel vaid vee-ettevõtja omavahendite ja tema poolt võetud laenukohustuste arvelt soetatud põhivara jääkmaksumusest ning selle hulka ei arvata tagastamatu abi raames ega tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud põhivara.

Juhendi punkti 5.1 kohaselt on kapitalikulu veeteenuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega. Juhendi punkti 5.2 kohaselt on kapitalikulu eesmärk põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine veeteenuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel. Juhendi punkti 5.3 järgi arvestatakse kapitalikulu reguleeritavalt varalt. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka kuuluvalt amortiseeruvalt põhivaralt.

Põhjendatud tulukus

Juhendi punkti 2.8 kohaselt on põhjendatud tulukus ärikasum, mis leitakse reguleeritava vara väärtuse ja põhjendatud tulunormi korrutisena. Juhendi punktist 6.2 tulenevalt arvutatakse põhjendatud tulukus alljärgnevalt:

$$PT = r_p \times RV;$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
- r_p - põhjendatud tulunorm (WACC);
- RV - reguleeritav vara.

Juhendi punkti 6.3 tulenevalt ei tohi investeeritud varade tootlikkus ületada ettevõtte kaalutud keskmist kapitali hinda (WACC). Vastavalt punktile 6.4 arvutatakse WACC alljärgneva valemi alusel:

$$WACC = k_e \times \left(\frac{OK}{VK + OK} \right) + k_d \times \left(\frac{VK}{VK + OK} \right),$$

kus:

- k_e - omakapitali hind (%);
- k_d - võlakapitali hind (%);
- VK - võlakapitali osakaal (%);
- OK - omakapitali osakaal (%).

Juhendi punkti 6.5 kohaselt kasutab Konkurentsiamet WACC'i arvutamisel kapitali struktuuri, millest 50% on võlakapital ja 50% omakapital, kuna selline kapitalistruktuur viitab jätkusuutliku ja stabiilse ettevõtja tunnustele tagades ka soodsa võlakapitali hinna. Konkurentsiamet ei kasuta WACC'i kapitali struktuuri arvutamisel ettevõtte bilansilisi andmeid.

Konkurentsiamet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna (WACC) leidmiseks kaugkütte-, elektri- gaasi- ning vee-ettevõtjatele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks“, (kehtib alates 29.04.2015; käskkiri nr 1.1-2/15-010), mis on avalikustatud Konkurentsiameti veebilehel <http://www.konkurentsiamet.ee/?id=18324>.

Nimetatud juhendi punkti 4 tabelis 7 on kajastatud **kaalutud keskmine kapitali hind (WACC) vee-ettevõtjatele 5,17%**, mille kujunemise aluseid kajastab alljärgnev Tabel 16.

Tabel 16 WACC arvestus

	WACC arvestus (%-des)	Vee-ettevõtjad
1.	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	1,92
2.	Eesti riigiriski preemia	0,70
3.	Ettevõtja võlakapitali riskipreemia	1,20
4.	Võlakapitali hind	3,82
5.	Nominaalne riskivaba 10-a Saksamaa võlakirja tulusus	1,92
6.	Eesti riigiriski preemia	0,70
7.	Tururiski preemia (McKinsey)	5,00
8.	Beeta (võimenduseta)	0,390
9.	Beeta (võimendusega)	0,780
10.	Omakapitali hind	6,52
11.	Võlakapitali osakaal	0,50
12.	Omakapitali osakaal	0,50
13.	WACC	5,17%

8.1.AS Kärkla Veevärk veeteenuse osutamisel kasutatava põhivara kapitalikulu ning reguleeritava vara väärtus

Hinnataotluses esitas AS Kärkla Veevärk aastate 2012 – 2015 lõikes andmed ettevõtja põhivarade soetus- ja jääkmaksumuste, investeeringute ja kapitalikulu summade kohta (vt Tabel 17). Kuna ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 ja Juhendi p 5.7 lähtuvalt kasutab Konkurentsiamet reguleeritava vara arvestamisel ettevõtte omavahenditest ja kohustustest soetatud põhivara bilansilist jääkmaksumust, siis on Konkurentsiamet kajastanud alljärgnevas tabelis (vt Tabel 17) ainult AS Kärkla Veevärk omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate ja vajalike põhivarade arvestuse, mis **ei sisalda liitumistasude ja sihtfinantseerimise arvel teostatud investeeringuid**.

Tabel 17 AS Kärkla Veevärk veeteenuse osutamiseks kasutatav ja vajalik põhivara

	Reguleeritav vara		2011	2012	2013	2014	2015
1.	Põhivara soetusmaksumus aasta alguses	€	1 513 165	1 515 248	1 665 996	1 705 993	1 993 937
2.	sh maa	€	2 016	2 016	2 016	5 026	7 931
3.	Põhivara jääkmaksumus aasta alguses	€	1 164 315	1 102 816	1 189 195	1 157 544	1 370 954
4.	Investeeringud (sh valminud lõpetamata ehitised)	€	2 083	150 748	39 997	295 599	132 962
5.	Kapitalikulu	€	63 582	64 369	71 648	82 189	73 300
6.	<i>keskmine kapitalikulunorm</i>	%	4,2	4,1	4,3	4,5	3,6
7.	Müüdid, likvideeritud põhivara soetusmaksumuses	€				7 655	
8.	Müüdid, likvideeritud põhivara jääkmaksumuses	€				0	
9.	Põhivara soetusmaksumus	€	1 515 248	1 665 996	1 705 993	1 993 937	2 126 899

	aasta lõpus						
10.	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	€	1 102 816	1 189 195	1 157 544	1 370 954	1 430 615
11.	Lõpetamata ehitised	€	20 626	13 163	13 797	8 453	0
12.	Põhivara soetusmaksumus aasta lõpus	€	1 535 874	1 679 159	1 719 790	2 002 391	2 126 899
13.	Põhivara jääkmaksumus aasta lõpus	€	1 123 442	1 202 358	1 171 341	1 379 407	1 430 615

*Keskmine kapitalikulu norm (rida 6) = „kapitalikulu“ (rida 5) jagatud [(„põhivara soetusmaksumus aasta alguses“ (rida 1) lahutada „sh maa“ (rida 2) liita „põhivara soetusmaksumus aasta lõpus“ (rida 9) lahutada „sh maa“ (rida 2) / 2] × 100.

AS Kärkla Veevärk poolt teostatud investeeringute osas on esitatud ülevaade käesoleva otsuse punktis 7. Konkurentsiamet pidas lähtuvalt Hiiu, Käina ja Pühalepa Vallavalitsuse vastustest ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt põhjendatuks veeteenuse hinnas AS Kärkla Veevärk poolt omavahenditest ja kohustustest teostatud ja teostatavaid investeeringuid perioodil 2011.a - 2015.a, mistõttu on põhjendatud arvestada nimetatud investeeringud ka reguleeritava vara koosseisu.

Tabelist (vt Tabel 17 rida 13 veerg 2015) nähtub, et ettevõtja vahenditest ja kohustustest soetatud, veeteenuse hinda lülitatud vara jääkmaksumus on regulatsiooniperioodi lõpus 1 430 615 €. Lisaks sellele on AS Kärkla Veevärk bilansis veeteenuse osutamiseks vajalikku vara, mis on soetatud sihtfinantseerimise vahenditest ning mis ei ole kajastatud ülaltoodud tabelis. 2015.a lõpus on sihtfinantseerimise vahenditest soetatud veeteenuse osutamiseks kasutatavate varade jääkväärtus AS Kärkla Veevärk esitatud andmete kohaselt 7 662 723 €.

AS Kärkla Veevärk poolt esitatud andmed veeteenuse hinda lülitatud kapitalikulu 73 300 € osas

Hinnataotluse kohaselt soovib AS Kärkla Veevärk veeteenuse hinda lülitada kapitalikulu summas 73 300 €.

Konkurentsiameti seisukoht kapitalikulu 73 300 € kohta

ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt peab veeteenuse hind sisaldama investeeringuid ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni jätkusuutlikkuse tagamiseks, mida veeteenuse hinnas väljendab kapitalikulu. Juhendi punkti 5.7 kohaselt kasutatakse kapitalikulu leidmisel ettevõtte raamatupidamises kajastuvat kulumit reguleeritavale varale. Hinnataotluse kohaselt kujuneb kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitatavaks, veeteenusega seotud varadelt arvestatud kapitalikuluks 2015.a-l 73 300 €. Veeteenuse osutamisega seotud varade keskmiseks kapitalikulunormiks regulatsiooniperioodil kujuneb AS Kärkla Veevärk esitatud andmete kohaselt 3,6% (vt Tabel 17 rida 6 veerg 2015) ehk varade keskmiseks elueaks on 28 aastat ($100 / 3,6 = 28$).

AS Kärkla Veevärk Hinnataotluse kohaselt on amortisatsioonimäärade vahemikud alates 2015.a märtsist materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

<u>Põhivara</u>	<u>Kuluminorm</u>	<u>Kasulik eluiga</u>
Võrgustikud, torustikud	2%	50 aastat
Rajatised	2%	50 aastat
Reservuaarid ja mahutid	2%	50 aastat
Ehitised	4%	25 aastat

Masinaid ja seadmeid 10% 10 aastat

Konkurentsiamet võrdles AS Kärkla Veevärk raamatupidamises kasutatavaid varade eluigasid KIK-i poolt administreeritavate EL Ühtekuuluvusfondist toetatavate projektide Juhendmaterjalis²⁹ kajastatud varade arvestuslike kasulike eluigaadega (vt Tabel 18), mis olid aluseks aastatel 2012 – 2015 teostatud investeeringute tasuvusanalüüside koostamisel.

Tabel 18 KIK poolt soovitatud veeteenuse osutamisel kasutatavate varade eluead

		KIK soovitus (eluiga aastat)
1.	Võrgustikud, torustikud	40
2.	Tootmishooned	40
3.	Reservuaarid ja mahutid	40
4.	Masinaid ja seadmeid	15

Eelnevatest andmetest nähtub, et AS Kärkla Veevärk poolt alates märtsist 2015.a kasutatavad varade kasulikud eluead on valdavalt pikemad kui KIK poolt soovitatud eluead. Varade pikem eluiga (väiksem kapitalikulu) tingib selle, et investeeringud lülitatakse veeteenuse hinda pikema aja jooksul võimaldades nii veeteenuse hinna sujuvamat kasvu ja ettevõtjale varade jääkväärtuselt pikema-ajalist tootlikust ehk tulukust (väiksem kapitalikulu tingib pikema-ajalise varade arveloleku). AS Kärkla Veevärk selgituste kohaselt rakendab ettevõtja osadele vanematele veeteenuse osutamiseks vajalikele ja kasutatavatele varadele lühemaid kapitalikulunorme, kuna need on ehitatud varasematel aastatel, kui ei kasutatud kaasaegseid ehitusmaterjale. Seetõttu amortiseerub osa varasid kiiremini, kui käesoleval ajal veemajandusprojektide raames rajatud veeteenusega seotud põhivara. Veemajandusprojektide raames rajatud omavahendite ja kohustuste arvel soetatud varadele (torustikele, tootmishoonetele ja seadmetele) rakendab AS Kärkla Veevärk **KIK Juhendmaterjali punktis 10 soovitatust pikemaid varade kasulikke eluigasid.**

Kuna veemajandusprojektide raames omavahendite ja kohustuste arvel soetatud põhivara (lülitakse veeteenuse hinda) amortiseerimisel rakendab AS Kärkla Veevärk eluigasid, mis ei ole lühemad KIK Juhendmaterjali punktis 10 kajastatud varade arvestuslikest kasulikest eluigaadest ning varasemalt soetatud varade puhul lähtub AS Kärkla Veevärk varade eeldatavast kasutuseast, peab Konkurentsiamet põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt rakendatavaid kapitalikulunorme.

Tulenevalt sellest, et Konkurentsiamet on lugenud põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt rakendatavad kapitalikulunormid ja määratlenud AS Kärkla Veevärk omavahendite ja kohustuste arvel soetatud põhivara, millelt kapitalikulu leitakse (vt Tabel 17 rida 1 veerg 2015), loeb Konkurentsiamet ÜVVKS § 14 lg 2 p 2 ja 6 tulenevalt põhjendatuks AS Kärkla Veevärk omavahendite ja kohustuste arvelt soetatud põhivaradelt arvestatud kapitalikulu summas 73 300 € lülitamist veeteenuse

²⁹ Keskkonnaministri 01.07.2009.a määruse nr 34 lisa 2 “Juhendmaterjal projekti teostatavusuuringu, finants- ja majandusanalüüsi ning keskkonnamõjude eelhinnangu koostamiseks, kui projekti kaasrahastamise taotlus esitatakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondile“ II osa p 10 kajastatud varade kasulikud eluead.

hinda (sh 40 073 € on võetud vee teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu ja 33 227 € reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu).

Reguleeritav vara

Kontrollimaks ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse suuruse põhjendatust peab Konkurentsiamet Juhendi punktist 5.4 lähtuvalt leidma AS Kärkla Veevärk reguleeritava vara väärtuse.

Tabelist (vt Tabel 17) nähtub, et AS Kärkla Veevärk omavahenditest ja kohustustest soetatud, veeteenuse osutamiseks kasutatavate põhivarade jääkmaksumus 2015.a lõpus on **1 430 615 €** (vt Tabel 17 rida 13 veerg 2015). Juhendi p 5.8 lähtuvalt leitakse reguleeritav vara liites regulatsiooniperioodi lõpu reguleeritava põhivara jääkmaksumusele käibekapitali väärtuse. Lähtuvalt Juhendi p-st 5.9, on käibekapital 5% lubatud müügitulust.

AS Kärkla Veevärk 2015.a müügituluks kujuneb käesoleva otsuse kohaselt 416 415 € (vt Tabel 1 rida 10), millest lähtuvalt on käibekapital 20 821 € ($416\,415 \times 5 / 100 = 20\,821$). Seega kujuneb AS Kärkla Veevärk reguleeritava vara väärtus järgmiselt: põhivara jääkmaksumus 2015.a lõpus 1 430 615 € + käibekapital 20 821 € = 1 451 436 €.

Konkurentsiamet loeb põhjendatuks AS Kärkla Veevärk reguleeritava vara väärtuse summas 1 451 436 €, kuna nimetatud suurus põhineb ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 kajastatul ning ei sisalda tarbijate poolt tasutud liitumistasude arvelt soetatud vara ega sihtfinantseerimise abil soetatud vara.

8.2.Põhjendatud tulukus

AS Kärkla Veevärk esitatud veeteenuse hinda lülitatud tulukus summas 75 029 €

AS Kärkla Veevärk poolt esitatud Hinnataotluses soovib ettevõtja kooskõlastatavasse veeteenuse hinda lülitada tulukust summas 75 029 €, sh võetud vee teenuse hinda summas 33 871 € ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse hinda summas 41 158 €.

Konkurentsiameti seisukoht veeteenuse hinda lülitatud tulukuse osas

Monopoolsete ettevõtete tulunorm peab olema piiratud, mida sätestab ka ÜVVKS § 14 lg 2 punkt 5 s.t, et veeteenuse hind peab olema kujundatud selliselt, et oleks tagatud põhjendatud tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt. AS Kärkla Veevärk on Hiiu, Käina ja Pühalepa vallas veeteenuseid pakkuv monopoolne ettevõtte, mistõttu tarbijatel puudub võimalus osta ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniteenust konkureerivatelt ettevõtjatelt. Tulenevalt sellest on nii Euroopas kui ka mujal maailmas kujundatud üldtunnustatud hinnaregulatsiooni printsiibid, mille üheks eesmärgiks on eelkirjeldatud ettevõtjate tulukuse piiramine. Ilma tulukuse piiramiseta tekiks turgu valitseval ettevõtjal võimalus teenida tarbija arvelt ülikasumit ning tarbija peaks ilma regulaatori (antud juhul Konkurentsiamet) sekkumiseta maksma kinni turgu valitseva ettevõtte võimaliku ülikasumi, sest tarbijal puudub teenusepakkuja osas alternatiivne valik.

ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt peab veeteenuse hind tagama põhjendatud tulukuse vee-ettevõtja poolt **investeeritud kapitalilt**. Investeeritud kapital on Juhendi punktist 5.7 ja 5.8 või 5.12 tulenevalt ettevõtja raamatupidamises kajastatud reguleeritavas tegevuses kasutatava

ja vajaliku põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus, millele on lisatud käibekapital (vt otsuse p 8.1).

Käesoleva otsuse punktis 8.1 on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks AS Kärkla Veevärk reguleeritava vara väärtuse summas 1 451 436 €. Juhendi punktist 6 lähtuvalt, kontrollib Konkurentsiamet ettevõtja poolt veeteenuse hinda lülitatava tulukuse põhjendatust rakendades reguleeritava vara väärtusele 1 451 436 € põhjendatud tulunormi (WACC) 5,17%. Seega lähtuvalt Juhendi p 6 kujuneb põhjendatud tulukuseks 75 039 € (reguleeritav vara 1 451 436 € × WACC 5,17% = 75 039 €). AS Kärkla Veevärk on Hinnataotluses soovinud lülitada veeteenuse hinda tulukust summas **75 029 €**, mis ei ületa Juhendi punktis 6 toodud põhimõtete kohaselt arvutatud põhjendatud tulukuse summat 75 039 €. **Eeltoodust järeldub, et AS Kärkla Veevärk on taotlenud põhjendatud tulukust enda poolt investeeritud kapitalilt veeteenuse hinda määras, mida lubab ÜVVKS § 14 lg 2 p 5.**

ÜVVKS § 14 lg-s 10 on sätestatud, et juhul, kui ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamiseks on saadud toetust riiklikest või Euroopa Liidu vahenditest, tuleb veeteenuse hinna kooskõlastamisel kontrollida, kas veeteenuse hind tagab tagastamatu abi saamiseks võetud kohustuste täitmise (Juhendi p. 7.4).

Konkurentsiamet koostas tabeli (vt Tabel 19) kontrollimaks, kas AS Kärkla Veevärk poolt taotletavas lubatud müügitulus kajastatud kapitalikulu ja investeeritud kapitalilt teenitava tulukuse summa on piisavad tagamaks vee-ettevõtjale positiivset vaba kassavoogu, ÜVVKS § 14 lg 10 tulenevate, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste katmiseks.

Tabel 19 Vaba kassavoog

		2015 (€)
1.	Vee erikasutusõiguse tasu	17 590
2.	Saastetasu	5 470
3.	Kulu elektrienergiale	50 318
4.	Muud kontrollitavad tegevuskulud	194 708
5.	Laenukohustused	66 228
6.	Kulutused kokku	334 314
7.	Lubatud müügitulu veeteenuse hinnas	416 415
8.	VABA KASSAVOOG	82 101

Tabelist (vt Tabel 19) selgub, et AS Kärkla Veevärk poolt taotletav müügitulu on 416 415 € (sisaldab Hiiu vallavalitsuse poolt kompenseeritavaid sademevee ärajuhtimise ja hüdrantide hooldamisega seotud kulusid). Samas on ettevõtte 2015.a kulud kokku 334 314 € s.h veeteenusega seotud laenukohustuste katmiseks minev summa 66 228 € (vt Tabel 19 rida 5). Seega on vee-ettevõtjale tagatud positiivne kassavoog 82 101 € ulatuses (vt Tabel 19 rida 8).

AS Kärkla Veevärk poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind tagab müügitulu, mis võimaldab ÜVVKS § 14 lg 2 ning ÜVVKS § 14 lg 10 täitmist, kuna veeteenuse hinnaga on tagatud põhjendatud kulude katmine, mõistlikel tingimustel võetud finantskohustuste tagasimaksmine (vt Tabel 19 rida 5) ning piisav vaba kassavoog 82 101 € (vt Tabel 19 rida 8) ettevõtte jätkusuutlikuks majandustegevuseks.

Konkurentsiamet on kontrollinud ÜVVKS § 14 lg 2 p 5 tulenevalt, et veeteenuse hinnas kajastub tulukus vee-ettevõtja poolt investeeritud kapitalilt põhjendatud ulatuses

(75 029 €) ja jõudnud järeldusele, et AS Kärkla Veevõrk poolt taotletud veeteenuse hind tagab ÜVVKS § 14 lg 10 täitmise (piisav vaba kassavoog summas 82 101 €).

9. Veeteenuse hind

Juhendi punkti 7.1 järgi on veeteenuse hindade arvutamise aluseks lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil ($T_{lubatud}$). Juhendi punkti 7.2 kohaselt lülitatakse veeteenuse hindadesse alljärgnevad kulud:

- 1) tegevuskulud;
- 2) kapitalikulu;
- 3) põhjendatud tulukus.

Juhendi punktist 7.3 tulenevalt kujuneb lubatud müügitulu alljärgneva võrrandi alusel:

$$T_{lubatud} = TK + A + PT,$$

kus:

$T_{lubatud}$ - lubatud müügitulu;
 TK - tegevuskulud;
 A - kapitalikulu;
 PT - põhjendatud tulukus.

Juhendi punkti 7.5 järgi peab lubatud müügitulu jagamine erinevate veeteenuste vahel olema põhjendatud ja vastama alljärgnevale võrrandile:

$$T_{lubatud} = \sum T_{lubatud_n},$$

kus:

$T_{lubatud_n}$ - vastava veeteenuse lubatud müügitulu regulatsiooniperioodil;
 m_n - vastava ühisveevõrgi ja -kanalisatsiooni teenuse müügimaht regulatsiooniperioodil;
 $hind_n$ - vastava veeteenuse hind regulatsiooniperioodil.

Käesoleva otsuse punktis 5 on Konkurentsiamet põhjendatuks lugenud AS Kärkla Veevõrk poolt prognoositud müügimahud, punktis 6 tegevuskulud ning punktis 8 kapitalikulu ja tulukuse, mille põhjal kujunevad veeteenuse hinnad alljärgnevas tabelis kajastatuks (vt Tabel 20).

Tabel 20 Veeteenuse müügitulu ja veeteenuse hinna kujunemine

	Veeteenuse hind		Võetud vee teenus	Reovee ärajuhtimise ja -puhastamise teenus	KOKKU
1.	TEGEVUSKULUD	€	131 342	136 744	268 086
2.	Mittekontrollitavad kulud	€	17 590	5 470	23 060

3.	Vee erikasutusõiguse tasu	€	17 590	0	17 590
4.	Saastetasu	€	0	5 470	5 470
5.	Kontrollitavad kulud	€	113 752	131 274	245 026
6.	Elektrienergia kulu	€	19 680	30 638	50 318
7.	Muud kontrollitavad tegevuskulud	€	94 072	100 636	194 708
8.	KAPITALIKULU	€	40 073	33 227	73 300
9.	TULUKUS	€	33 871	41 158	75 029
10.	MÜÜGITULU	€	205 286	211 129	416 415
11.	Hiiu Vallavalitsuse poolne kompensatsioon	€	-1 090	-2 760	-3 850
12.	MÜÜGITULU VEETEENUSE HINNAS	€	204 196	208 369	412 565
13.	Müügimaht	€	147 407	132 337	
14.	Veeteenuse hind	€/m ³	1,39	1,57	

Veeteenuste hinnad on kujundatud järgmiselt:

1. Vee erikasutusõiguse tasu on AS Kärkla Veevärk täies ulatuses lülitanud tasusse võetud vee eest. Kuna vee erikasutusõiguse tasu on otseselt seotud võetud vee teenuse osutamisega, siis peab Konkurentsiamet ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks vee erikasutusõiguse tasu lülitamist tasusse võetud vee eest.
2. Saastetasu kulu on AS Kärkla Veevärk täies ulatuses lülitanud tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest. Kuna saastetasu on otseselt seotud reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osutamisega, siis peab Konkurentsiamet ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks saastetasu kulu lülitamist tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest, kuna teenuse osutamiseks tehtav kulu peab leidma katet läbi vastava teenuse hinna.
3. Elektrienergia kulu on AS Kärkla Veevärk jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel, võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate tarbimispunktide elektrienergia kulu.

Konkurentsiamet peab AS Kärkla Veevärk poolt kasutatud elektrikulu jagamise põhimõtet põhjendatuks, sest:

- a. põhjendatud on otseselt võetud vee teenuse osutamisega seotud objektide elektrienergia kulu lülitamine tasusse võetud vee eest, kuna ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt peab iga teenuse osutamiseks tehtav kulu leidma katet läbi selle teenuse hinna;
 - b. põhjendatud on otseselt reovee ärajuhtimise teenuse osutamisega seotud objektide elektrikulu lülitamine tasusse reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest, kuna ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt peab iga teenuse osutamiseks tehtav kulu leidma katet läbi selle teenuse hinna;
4. AS Kärkla Veevärk on muudes kontrollitavates tegevuskuludes sisalduvad kulud jaganud vastavalt sellele, millise teenuse osutamiseks kulu tehti. Muud kontrollitavad tegevuskulud, mida teostatakse üheaegselt mitme veeteenuse osutamiseks

(üldjuhtimise tegevuskulud) on vee-ettevõtja jaganud erinevate veeteenuste vahel otsekulude³⁰ proportsiooni alusel. Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt kasutatud jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks tehtud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas ning üheaegselt mitme teenuse osutamiseks tehtavad kulud on põhjendatud jagada sellisest põhimõttest lähtudes, mis kõige paremini näitab, kui palju on vaja üldist ressursi vastavasse valdkonda lülitada.

5. Kapitalikulu on AS Kärkla Veevärk jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel, võttes aluseks konkreetse teenuse osutamiseks kasutatavate varade kapitalikulu. Üheaegselt mõlema teenuse osutamisega seotud varade kapitalikulu on jagatud erinevate veeteenuste vahel otsekulude proportsiooni alusel. Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt kasutatud kapitalikulu jagamise põhimõtteid, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatava varaga seotud kulu peab kajastuma vastava teenuse hinnas.
6. Tulukuse on AS Kärkla Veevärk jaganud võetud vee teenuse ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse vahel lähtudes konkreetse teenusega seotud reguleeritava vara väärtusest. Üheaegselt mõlema teenuse osutamisega seotud varadelt arvestatud põhjendatud tulukus on jagatud erinevate veeteenuste vahel otsekulude proportsiooni alusel kuna otsekulude proportsioon näitab kõige paremini kui palju on vaja üldist vara teatava veeteenuse osutamiseks kulutada. Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt kasutatud jagamise põhimõtet, kuna iga teenuse osutamiseks kasutatav vee-ettevõtja omavahenditest ja laenukohustustest soetatud vara peab võimaldama tagada põhjendatud tulukust.
7. Hiiu Vallavalitsuse poolt kompenseeritava summa sademevee kulude katteks on AS Kärkla Veevärk maha lahutanud reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasust, kuna reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse kogukuludes sisaldub ühisvoolse kanalisatsiooni korral paratamatult sademevee ärajuhtimise ja puhastamise kulu. Hiiu Vallavalitsuse poolt kompenseeritava summa hüdrantide hooldamisega seotud kulude katteks on AS Kärkla Veevärk maha lahutanud võetud vee teenuse tasust, kuna võetud vee teenuse kogukuludes sisalduvad ka hüdrantide hooldamisega seotud kulud. Konkurentsiamet peab ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹ tulenevalt põhjendatuks AS Kärkla Veevärk poolt kasutatud jagamise põhimõtteid, kuna teenuse osutamisega seotud kompensatsiooni saab maha arvata vaid vastava teenuse osutamisega seotud kuludest (sademevee kulud sisalduvad ühisvoolse kanalisatsiooni puhul reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse kogukuludes ning tuletõrjehüdrantidega seotud kulud sisalduvad võetu vee teenuse kogukuludes).

³⁰ otsekulud on teatava teenuse osutamisega seotud otsesed kulud – tööjõukulu, transpordikulu, materjalikulu jm kulud

Kokkuvõtvalt on Konkurentsiamet seisukohal, et AS Kärkla Veevärk on jaganud ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujundatud lubatud müügitulu erinevate veeteenuste vahel lähtuvalt ÜVVKS § 7² lg 1 ja KonkS § 18¹. Konkreetse veeteenuse müügitulu jagamisel Konkurentsiameti poolt põhjendatuks loetud müügimahtudega on saadud konkreetset veeteenuse hinnad (vt Tabel 20 rida 17).

9.1. Tasu võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele

ÜVVKS § 14 lg 4 tulenevalt ei tohi veeteenuse hind olla eri klientide või nende gruppide suhtes diskrimineeriv. Diskrimineerivaks tuleb lugeda hinda, mis on erinev füüsilistele ja juriidilistele isikutele, kuna ei vasta eelpool viidatud võrdse kohtlemise põhimõttele.

ÜVVKS § 16 lg 11 kohaselt, kui kohalik omavalitsus on kehtestanud füüsilistele isikutele väiksema hinna kui juriidilistele isikutele, siis kohustub vee-ettevõtja viima rakendatavad hinnad kooskõlla võrdse kohtlemise nõuetega nii, et aastane muutus füüsilise isiku ja juriidilise isiku hindade erinevuses ei oleks suurem kui 1/15 vee-ettevõtja poolt rakendatavate hindade erinevusest seisuga 31.10.2010.

31.10.2010.a kehtivad veeteenuse hinnad olid kehtestatud alljärgnevate õigusaktide alusel: Kärkla Linnavalitsuse 20.01.2010 määrus nr 1 „Veevarustuse ja reovee ärajuhtimise ja teenuse hinna kehtestamine“; Pühalepa Vallavalitsuse 27.01.2010 määrus nr 1 „Suuremõisa ja Tempa piirkonna ühisveevärgi veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse hinna kehtestamine“ ning Käina Vallavalitsuse 3.02.2010 määrus nr 2-1/1 „Veevarustuse ja reovee ärajuhtimise ja teenuse hinna kehtestamine“. Eeltoodud aktidest tulenevalt kehtis:

- võetud vee teenuse osas füüsilistele isikutele AS Kärkla Veevärk tegevuspiirkonnas madalam teenuse hind võrreldes juriidiliste isikute hinnaga (vt Tabel 21 rida 1), mistõttu tuleb ÜVVKS § 16 lg 11 tulenevalt teostada hinnavahe kahandamine;
- Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonnas³¹ reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse osas füüsilistele isikutele kõrgem hind kui juriidilistele isikutele, mistõttu hinnavahe kahandamist ei toimu, sest hinnavahe kahandamist tuleb teha vaid juhul kui füüsilistele isikutele kehtib võrreldes juriidiliste isikutega madalam hind. Seega tuleb AS-l Kärkla Veevärk kehtestada füüsilistele ja juriidilistele isikutele Hiiu valla ja Pühalepa valla Palade piirkonnas ühesuguse reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu;
- Käina valla ja Pühalepa valla Suuremõisa ning Tempa piirkonnas reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu osas juriidilistele isikutele kõrgem veeteenuse hind võrreldes füüsiliste isikute hinnaga, mistõttu tuleb ÜVVKS § 16 lg 11 tulenevalt teostada hinnavahe kahandamine.

³¹ Nimetatud piirkonda kuulub ka 2014.a alguses lisandunud Kõrgessaare piirkond

Kuna veeteenuse hinnad sisaldasid abonenttasu leidis Konkurentsiamet kaalutud keskmised tasud³² võetud vee ja reovee ärajuhtimise ning puhastamise eest piirkondades, kus hinnavahe 30.10.2010.a seisuga aset leidis:

Tabel 21 Kaalutud keskmine veeteenuse hind 31.10.2010

	Kaalutud keskmised veeteenuse hinnad seisuga 31.10.2010		Füüsilised isikud	Juriidilised isikud
1.	Kaalutud keskmine tasu võetud vee eest	€/m ³	0,801	0,873
2.	Kaalutud keskmine tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest Hiiu vallas ja Pühalepa valla Palade piirkonnas	€/m ³	1,37	1,194
3.	Kaalutud keskmine tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest Käina vallas ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa piirkonnas	€/m ³	0,999	1,088

Konkurentsiameti 26.01.2012 otsuses nr 9.1-3/12-002 on ühel korral juba kahandatud AS Kärkla Veevõrk tegevuspiirkonnas füüsilistele ja juriidilistele isikutele hinnavahet. Seega käesoleva Hinnataotluse kohaselt toimub hinnavahe kahandamine teist korda.

Hinnavahe kahandamiseks on Konkurentsiamet välja töötanud tabeli „Soovituslik mudel veeteenuse hinnavahe tasandamiseks“³³. Sisestades mudelisse:

- 1) vastavate piirkondade 31.10.2010 kehtinud veeteenuse hinnad (tasu võetud vee eest, tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest);
- 2) vastavate piirkondade võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse prognoositud müüginahud hinna arvutamise aluseks oleval 12 kuul (regulatsiooniperioodil) (vt käesoleva otsuse p 5.1.1 ja 5.1.2);
- 3) vastavate piirkondade võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse kaalutud keskmised hinnad, mis on leitud hinna arvutamise aluseks oleva 12 kuu (regulatsiooniperioodi) põhjendatud müüginahude, tegevuskulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse alusel (vt käesoleva otsuse p 9);

on võimalik leida ÜVVKS § 16 lg 11 kohaselt tasandatud hinnavahega tasu võetud vee ning reovee ärajuhtimise ja puhastamise teenuse eest nii füüsilistele kui ka juriidilistele isikutele vastavates piirkondades.

Selleks lahendatakse Konkurentsiameti poolt väljatöötatud mudelis järgnev võrrandisüsteem:

³² Kontrollimaks ÜVVKS § 16 lg 11 sätestatud nõude täitmist, leidis Konkurentsiamet AS Kärkla Veevõrk poolt esitatud 2010.a andmetest tulenevalt veeteenuste kaalutud keskmised hinnad. Nimetatud toiming on vajalik, sest 31.10.2010 kehtinud hind sisaldas abonenttasu, kooskõlastatav hind on kuupmeetripõhine ning kehtiva ja kooskõlastatava hinna võrreldavaks muutmise eesmärgil, ehk kuupmeetripõhiseks teisendamiseks, oli vaja leida veeteenuste kaalutud keskmine hind nii füüsilistele kui juriidilistele isikutele võetud vee ja reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest

³³ Avaldatud Konkurentsiameti koduleheküljel: <http://www.konkurentsiamet.ee> rubriigis Regulatsiooniteenistus/ Vesi/ Hinnaregulatsioon/ Hinna kooskõlastamise meetodikad ja juhendid / „Soovituslik mudel veeteenuse hinnavahe tasandamiseks“.

$$\begin{cases} K = \frac{x \times Fm + y \times Jm}{Fm + Jm} \\ y - x = Hv \end{cases}$$

kus:

- x - veeteenuse tasu füüsilistele isikutele,
- y - veeteenuse tasu juriidilistele isikutele,
- K - kaalutud keskmine veeteenuse hind (vt Tabel 20 rida „Veeteenuse hind“),
- Fm - füüsiliste isikute veeteenuse müügimaht,
- Jm - juriidiliste isikute veeteenuse müügimaht,
- Hv - hinnavahe juriidiliste ja füüsiliste isikute veeteenuse hindade vahel 31.10.2010 seisuga.

Lahendades võrrandisüsteemi iga konkreetse veeteenuse tasu (tasu võetud vee eest; tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest) korral, mille puhul kehtisid 31.10.2010 seisuga füüsilistele isikutele madalamad veeteenuse hinnad kui juriidilistele isikutele, saame tulemuseks järgnevas tabelis (vt Tabel 22) kajastatud hinnad.

Tabel 22 Tasu võetud vee ning reovee ärajuhtimise ning puhastamise eest füüsilistele isikutele ja juriidilistele isikutele AS Kärkla Veevõrk tegevuspiirkondades

	Veeteenuse tasu AS Kärkla Veevõrk tegevuspiirkondades	ühik	Füüsilised isikud	Juriidilised isikud
1.	Tasu võetud vee eest	€/m ³	1,36	1,43
2.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest Hiiu vallas ja Pühalepa valla Palade piirkonnas	€/m ³	1,57	
3.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest Käina vallas ja Pühalepa valla Suuremõisa ning Tempa piirkonnas	€/m ³	1,55	1,62

ÜVVKS § 14¹ lg 3, ÜVVKS § 14 lg 6, ÜVVKS § 14 lg 2 ja ÜVVKS § 16 lg 11 tulenevalt on põhjendatud tabelis (vt Tabel 22) kajastatud veeteenuse hinnad juriidilistele ja füüsilistele isikutele.

10. Lubatud müügitulu kooskõlastatavate veeteenuse hindadega

Vastavalt Juhendi punktile 7.5 kontrollib Konkurentsiamet, et müügitulu erinevate veeteenuse hindadega ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel leitud lubatud müügitulu.

Tabel 23 Veeteenuse müügitulu kujunemine

	LUBATUD MÜÜGITULU KONTROLL		Hind	Müügimaht	Müügitulu
1.	Tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele	€/m ³	1,36	98 763	134 318
2.	Tasu võetud vee eest juriidilistele isikutele	€/m ³	1,43	48 644	69 561
3.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest (Kärkla linn ja Pühalepa valla Palade piirkond)	€/m ³	1,57	93 432	146 688

4.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest (Käina vald ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla) füüsilistele isikutele	€/m ³	1,55	24 303	37 670
5.	Tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest (Käina vald ja Pühalepa valla Suuremõisa ja Tempa küla) juriidilistele isikutele	€/m ³	1,62	14 602	23 655
6.	KOKKU	€			411 892
7.	Lubatud müügitulu	€			412 565

Konkurentsiamet on kontrolli tulemusena leidnud, et erinevate veeteenuste hindadega saadav planeeritav tulu 411 892 € (vt Tabel 23 rida 6) ei ületa ÜVVKS § 14 lg 2 alusel kujunenud lubatud müügitulu 412 565 € (vt Tabel 23 rida 7 veerg „Kokku“ ja Tabel 20 rida 12).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KonkS § 18¹; ÜVVKS § 7² lg 1, 2, 3; ÜVVKS § 14; ÜVVKS § 14² ja Juhendist

otsustan:

1) Kooskõlastada AS Kärkla Veevõrk poolt kooskõlastamiseks esitatud veeteenuse hind alljärgnevalt:

- tasu võetud vee eest füüsilistele isikutele **1,36 €/m³;**
- tasu võetud vee eest juriidilistele isikutele **1,43 €/m³;**
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest Hiiu vallas ja Pühalepa valla Palade piirkonnas **1,57 €/m³;**
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest füüsilistele isikutele Käina vallas ja Pühalepa valla Suuremõisa ning Tempa piirkonnas **1,55 €/m³;**
- tasu reovee ärajuhtimise ja puhastamise eest juriidilistele isikutele Käina vallas ja Pühalepa valla Suuremõisa ning Tempa piirkonnas **1,62 €/m³.**

AS Kärkla Veevõrk tegevuspiirkonnas kehtib reovee ärajuhtimise ja puhastamise tasu klientidele, kelle poolt ühiskanalisatsiooni juhitava reovee kontsentratsioon ei ületa kohalike omavalitsuste poolt kinnitatud ühisveevõrgi ja –kanalisatsiooni kasutamise eeskirjades (vt Tabel 3) osundatud piirväärtuseid.

Lähtuvalt ÜVVKS § 14¹ lg 1 määrab vee-ettevõtja vastavalt ÜVVKS § 14² kooskõlastatud veeteenuse hinna 60 päeva jooksul pärast hinna kooskõlastamise otsuse vastuvõtmist ja avalikustab selle vähemalt 30 päeva enne hinna kehtima hakkamist kohaliku omavalitsuse üksuse või vee-ettevõtja veebilehel ning üks kord vähemalt ühes kohalikus või maakonna ajalehes.

Tulenevalt ÜVVKS § 14² lg 6 on vee-ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad veeteenuse hinda, ning teavitama Konkurentsiametit hiljemalt 30 päeva jooksul arvates asjaolu ilmumisest, mis võib mõjutada veeteenuse hinda rohkem kui 5 protsendi võrra. Konkurentsiamet otsustab 30 päeva jooksul sellise teabe saamisest arvates, kas ja millise tähtsusega jooksul peab vee-ettevõtja esitama uue hinnataotluse.

Käesoleva otsusega mittenoustumisel on ettevõtjal õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavastegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Märt Ots
peadirektor